

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2019

Α. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

Η παρούσα έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αφορά στη χρονική περίοδο των δώδεκα μηνών της κλειόμενης χρήσης 2019 (01.01-31.12.2019) και παρέχει συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις ετήσιες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις καθώς και τα αποτελέσματα της Εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ και του Ομίλου Εταιρειών ΑΚΤΩΡ. Στην Έκθεση περιγράφονται τα σημαντικότερα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά τη χρήση 2019 και η επίδρασή τους στις οικονομικές καταστάσεις, οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει ο Όμιλος, ενώ παρατίθενται και ποιοτικού χαρακτήρα στοιχεία και εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων του.

Οι επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, πλην της μητρικής εταιρείας ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ και των υποκαταστημάτων της σε Σερβία, Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Κολομβία, Τσεχία, Βόρεια Μακεδονία, Αιθιοπία, Κουβέιτ, Κατάρ, Ρωσία, Τουρκία, Ιταλία και Κύπρο, είναι εκείνες που αναφέρονται στη σημείωση 33 των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων.

1. Οικονομικά αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε κατά τη χρήση 2019 σε € 901.7 εκατ., σημειώνοντας μείωση της τάξης του 39,2 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία τα έσοδα είχαν ανέλθει σε € 1.484 εκατ. Από τον κύκλο εργασιών 49% προήλθε από τα έργα στο εσωτερικό και 51% από το εξωτερικό.

Τα λειτουργικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης του Ομίλου ανήλθαν σε ζημιές € 95,7 εκατ. έναντι λειτουργικών ζημιών για το 2018 ποσού € 107,4 εκατ.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, ο Όμιλος παρουσίασε ζημιές € 111,6 εκατ. έναντι ζημιών € 116,4 εκατ. για το 2018.

Τα αποτελέσματα της χρήσης 2019 έχουν επιβαρυνθεί με μη-επαναλαμβανόμενες ζημιές € 113,3 εκατ. από έργα κατασκευής φωτοβολταϊκών πάρκων στο εξωτερικό λόγω αυξημένου κόστους που προκλήθηκε από ελαττωματικά υλικά προμηθειών, καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των έργων οι οποίες απέφεραν και ποινικές ρήτρες καθώς και λόγω αυξημένων απαιτήσεων του νομοθετικού πλαισίου, ειδικότερα στην περίπτωση της Αυστραλίας. Τα έργα αυτά συνολικής συμβατικής αξίας € 350 εκατ. βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο ολοκλήρωσης.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, η ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ παρουσίασε το 2019 κύκλο εργασιών € 665,6 εκατ. έναντι € 1.018 εκατ. το 2018, σημειώνοντας μείωση 34,6%.

Τα λειτουργικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης της εταιρείας για την τρέχουσα χρήση διαμορφώθηκαν σε ζημιές € 64,4 εκατ. έναντι λειτουργικών ζημιών € 98,9 εκατ. για το 2018.

Τα αποτελέσματα προ φόρων για την εταιρεία διαμορφώθηκαν σε ζημιές € 132,9 εκατ. για το 2019 έναντι ζημιών € 107,2 εκατ. για το 2018.

Εναλλακτικοί δείκτες μέτρησης απόδοσης («ΕΔΜΑ»)

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης στα πλαίσια λήψης αποφάσεων οι οποίοι χρησιμοποιούνται ευρέως στον τομέα που δραστηριοποιείται. Ο Δείκτης Αποτελέσματα Εκμετάλλευσης (EBIT) προσδιορίζει, σύμφωνα με τη Διοίκηση, την λειτουργική απόδοση του Ομίλου και ορίζεται ως το μεικτό κέρδος, μείον τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης πλέον τα λοιπά έσοδα, πλέον/(μείον) τα Λοιπά κέρδη / (ζημιές) εξαιρουμένων των απομειώσεων σε επενδύσεις.

Ο δείκτης EBITDA ορίζεται ως τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης (EBIT), πλέον οι αποσβέσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες αναλύονται ακολούθως :

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες Κερδοφορίας

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πωλήσεις	901.676	1.484.161	665.638	1.018.075
Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης EBIT	(95.659)	(107.379)	(64.410)	(98.931)
Περιθώριο Αποτελέσματος Εκμετάλλευσης EBIT %	-10,6%	-7,2%	-9,7%	-9,7%
EBITDA	(81.809)	(89.934)	(53.668)	(84.367)
Περιθώριο EBITDA %	-9,1%	-6,1%	-8,1%	-8,3%

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται συμφωνία των Χρηματοοικονομικών Δεικτών EBIT και EBITDA με την Κατάσταση Αποτελεσμάτων:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μεικτό κέρδος	(70.722)	(25.399)	18.193	(33.444)
Έξοδα διάθεσης	(145)	(130)	-	-
Έξοδα διοίκησης	(34.447)	(41.087)	(19.720)	(25.916)
Λοιπά έσοδα	3.390	6.496	3.274	7.014
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	6.266	(47.259)	(66.157)	(46.585)
Αποτέλεσμα εκμετάλλευσης EBIT	(95.659)	(107.379)	(64.410)	(98.931)
Αποσβέσεις	13.850	17.446	10.743	14.564
EBITDA	(81.809)	(89.934)	(53.668)	(84.367)

Καθαρός Δανεισμός και Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	84.513	88.242	73.386	81.181
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	67.683	59.084	64.929	59.084
Σύνολο δανείων	152.196	147.326	138.315	140.265
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	73.008	180.269	57.017	147.014
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα	79.187	(32.942)	81.297	(6.748)
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	105.116	139.755	208.638	264.237
Σύνολο Κεφαλαίων	184.303	106.813	289.936	257.488
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	0,430	-	0,280	-

(1) Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2019 για τον Όμιλο ευρώ 57.911 χιλ. , (2018 ευρώ 168.111 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις ευρώ 15.098 χιλ., (2018 ευρώ 12.157 χιλ.) και στα συνολικά ταμειακά διαθέσιμα για την εταιρεία ευρώ 43.440 χιλ., (2018 ευρώ 136.983 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις ευρώ 13.577 χιλ., (2018 ευρώ 10.030 χιλ.).

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2019 ανήλθε σε 43% (δεν είχε εφαρμογή στις 31.12.2018) για τον Όμιλο.

Ο αντίστοιχος δείκτης στις 31.12.2019 για την Εταιρεία ανήλθε σε 28% (δεν είχε εφαρμογή στις 31.12.2018).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ορισμοί Χρηματοοικονομικών Μεγεθών και Επεξηγήσεις Δεικτών:

Καθαρός δανεισμός: Σύνολο δανείων βραχυπρόθεσμων και δανείων μακροπρόθεσμων μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και τις δεσμευμένες καταθέσεις.

Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης ομίλου: Καθαρός Δανεισμός προς το σύνολο των Απασχολούμενων Κεφαλαίων

Ταμειακές Ροές

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών της χρήσης 2019 σε σύγκριση με τη χρήση 2018:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Όλα τα ποσά είναι σε εκατ. Ευρώ				
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	168,1	187,3	137,0	153,1
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(206,2)	(108,4)	(155,5)	(118,5)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	16,8	(24,5)	(11,7)	(11,3)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	78,6	113,4	73,2	113,2
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	0,6	0,3	0,4	0,6
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	57,9	168,1	43,4	137,0

2. Εξέλιξη δραστηριοτήτων

Το 2019 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα. Από πλευράς υλοποίησης έργων, η έμφαση δόθηκε στην πρόοδο των έργων Μετρό στη Θεσσαλονίκη, στην υλοποίηση του έργου Gold Line Metro στο κράτος του Κατάρ και στην υλοποίηση οδικών αξόνων καθώς και σιδηροδρομικών έργων τόσο στην Ελλάδα όσο και στις λοιπές χώρες των στα Βαλκανίων.

Ο Όμιλος έχει αποφασίσει να εστιάσει γεωγραφικά στην Ελλάδα και στη Ρουμανία που είναι μια ευρωπαϊκή χώρα με παρεμφερή προς την Ελλάδα κουλτούρα και σημαντικές ανάγκες σε έργα υποδομών. Η έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου στη Ρουμανία δίνει τη δυνατότητα κεφαλαιοποίησης της συσσωρευμένης εμπειρίας και τεχνογνωσίας που κατέχει ο Όμιλος στη χώρα αυτή.

Επιπρόσθετα ακολουθεί πολύ επιλεκτική προσέγγιση ως προς τη διεκδίκηση συμβάσεων στο κράτος του Κατάρ, στοχεύοντας σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών Facility Management (O&M).

Στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μεταξύ των μεγαλύτερων συμβάσεων που υπέγραψαν η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της κατά το έτος 2019 περιλαμβάνονται:

- Το οδικό έργο «Bucharest Motorway KM 0+000 - KM 100+900” - Lot 3: Sector 1. KM 85+300 - KM 100+765 related to South Ring Road and Sector 2. KM 0+000 - KM 2+500 Related to North Ring Road» στη Ρουμανία, αξίας € 188,3 εκατ. με ποσοστό συμμετοχής στην κοινοπραξία 51%.
- Η ανανέωση της σύμβασης συντήρησης στο αεροδρόμιο της Ντόχα (Κατάρ) για 3 χρόνια με δικαίωμα προαίρεσης για επιπλέον 3 χρόνια (συνολική αξία € 170, 6 εκατ.)
- Οι εργολαβίες της Εγνατίας Οδού συνολικού ύψους περίπου € 36,0 εκατ.
- Η επέκταση στο Εμπορικό Κέντρο River West αξίας € 18,5 εκατ.
- Οι επιπρόσθετες εργασίες στο Φαληρικό Όρμο αξίας € 18,2 εκατ.
- Συμβάσεις αξίας € 17 εκατ. της θυγατρικής εταιρείας TOMH
- Οι επιπρόσθετες εργασίες στο έργο κατασκευής φράγματος Ασωπού αξίας € 12,0 εκατ.
- Project A, Β Φάση (Project Hines επί της Λεωφόρου Κηφισού): Κατασκευή (Cold Shell) διώροφου κτιρίου καταστημάτων και αποπεράτωση περιβάλλοντος χώρου € 11,1 εκατ.

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ συνέχισε την κατασκευαστική της δραστηριότητα στο εξωτερικό, κυρίως στην Αυστραλία, στη Βραζιλία, στη Χιλή και στην Ιταλία, σχεδιάζοντας ταυτόχρονα την απεμπλοκή της κυρίως από τα έργα στην Αυστραλία. Τέλος, συνέχισε τη δραστηριοποίησή της στην Ελλάδα μέσω της κατασκευής Φ/Β και Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ενέργειας.

Μετά τις 31.12.2019 η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές της έχουν, μεταξύ άλλων, υπογράψει συμβάσεις για τα ακόλουθα έργα:

- Το σιδηροδρομικό έργο «Rehabilitation of Brasov- Simeria railway, part of the Rhine – Danube corridor, for traffic with maximum speed of 160 km/h, Brasov – Sighisoara section, sub-sections: 1. Brasov -Apata and 3. Cata-Sighisoara- lot 1-3» στη Ρουμανία με αξία σύμβασης € 627 εκατ. (εκ των οποίων αντιστοιχούν στην ΑΚΤΩΡ € 188 εκατ., ως συμμετέχουσα με ποσοστό 30% στην κοινοπραξία «ALSTOM–ΑΚΤΩΡ–ARCADA-Euroconstruct Trading ’98 S.R.L.»)
- Ανακατασκευή σιδηρ/κής γραμμής Brasov- Simeria τμήμα Apata – Cata Lot 2 στη Ρουμανία, προϋπολογισμού € 573 εκατ. (εκ των οποίων αντιστοιχούν στην ΑΚΤΩΡ € 344 εκατ., ως συμμετέχουσα με ποσοστό 60% στην κοινοπραξία «ΑΚΤΩΡ–ALSTOM–ARCADA»)
- Η ανανέωση της σύμβασης Λειτουργίας και Συντήρησης του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (Κ.Ε.Λ.Ψ.) για 1 χρόνο αξίας € 19,3 εκατ.
- Οι ηλεκτρολογικές εργασίες του γηπέδου Αγία Σοφία της ΑΕΚ αξίας € 8,5 εκατ.
- Τα έργα αντιμετώπισης των κατολισθητικών φαινομένων στις θέσεις Μαυρομούστακο & Μεγάλα Χωράφια του Β.Ο.Α.Κ. στην περιφερειακή ενότητα Χανίων αξίας € 5,5 εκατ.
- Το έργο Εγνατίας Οδού "τμήμα από Α/Κ ΒΙ.ΠΕ. Αλεξανδρούπολης έως Α/Κ Αρδανίου — Εργασίες αποκατάστασης ασφαλτικών στρώσεων ανοικτής οδοποιίας (15.7-15.8)." αξίας € 4,4 εκατ.

Έργα στα οποία η ΑΚΤΩΡ και οι θυγατρικές έχουν ανακηρυχθεί μειοδότες μετά τις 31.12.2019 είναι τα εξής:

- Έργα της Εγνατίας Οδού συνολικής αξίας € 64,7 εκατ.
- «Κατασκευή δικτύων ακάθαρτων και αγωγών μεταφοράς ακάθαρτων, σε περιοχές του Δήμου Σπάτων - Αρτέμιδας» με ποσό προϋπολογισμού € 31,5 εκατ.
- «Κατασκευή δικτύων ακάθαρτων και αγωγών μεταφοράς ακάθαρτων, σε περιοχές των Δήμων Ραφήνας - Πικερμίου και Σπάτων - Αρτέμιδος» με ποσό προϋπολογισμού € 31,6 εκατ.

Επιπροσθέτως η ΑΚΤΩΡ:

- Συμμετέχει στον διαγωνισμό του έργου "Λειτουργία και συντήρηση του κέντρου επεξεργασίας λυμάτων Ψυττάλειας" (ΚΕΛΨ) – προϋπολογισμού € 260 εκατ.

3. Προοπτικές

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2019 σε € 1,3 δισ.. Κατά το 2019 υπεγράφησαν συμβάσεις αξίας € 337,4 εκατ., μετά τις 31.12.2019 υπεγράφησαν επιπλέον συμβάσεις ύψους € 589 εκατ., ενώ έχουν εξασφαλισθεί νέα έργα ύψους € 243 εκατ., οι συμβάσεις των οποίων αναμένεται να υπογραφούν. Αυτή τη στιγμή, οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 51% των εσόδων του Ομίλου (2019), ενώ αντιπροσωπεύουν το 58% του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου (συμπεριλαμβανομένων των προς υπογραφή συμβάσεων) και επικεντρώνονται στη Ρουμανία.

Τέλος, αναμένεται αύξηση των Δημοσίων Επενδύσεων, ως αποτέλεσμα των εξαγγελιών της Κυβέρνησης για επιτάχυνση της υλοποίησης έργων αλλά και ως συνέπεια των μέτρων ανάκαμψης από την πανδημία του Covid-19 στις Οικονομίες των χωρών που δραστηριοποιείται στρατηγικά η ΑΚΤΩΡ, προσφέροντας σημαντικές ευκαιρίες σε έργα Υποδομών που αφορούν στην δραστηριότητα της εταιρείας.

4. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

5. Κίνδυνοι και Αβεβαιότητες

Μετά την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής στην Ελλάδα, παρατηρείται καθυστέρηση στη δημοπράτηση νέων έργων κατασκευής (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης). Παράλληλα, ο Όμιλος περιόρισε την παρουσία του πέραν της Ελλάδος, αποκλειστικά στη Ρουμανία και το Κατάρ. Ειδικά στο Κατάρ, τα έργα που αναλαμβάνει, στοχεύει να αφορούν μόνον σε υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας. Επιπλέον, ο έντονος εγχώριος ανταγωνισμός, καθώς και το αυξημένο κόστος δανεισμού και εγγυητικών επιστολών επιδρούν αρνητικά στα περιθώρια κερδοφορίας του Ομίλου αναφορικά με τα έργα της κατασκευής. Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο της εκτέλεσης κατασκευαστικών συμβάσεων, υφίσταται πάντοτε ο κίνδυνος της ενεργοποίησης ποινικών ρητρών λόγω καθυστερήσεων στην εκτέλεση των έργων χωρίς υπαιτιότητα εταιρειών του Ομίλου.

Η ΑΚΤΩΡ προκειμένου να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του κλάδου και τις επιπτώσεις των σωρευμένων ζημιών στη ρευστότητά της, προχώρησε σε μέτρα εντατικότερης διαχείρισης των ταμειακών της διαθεσίμων, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε ταμειακά από τις μητρικές εταιρείες ΕΛΛΑΚΤΩΡ και ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ.

Η πανδημία του Covid-19 έχει προκαλέσει καθυστερήσεις στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων της ΑΚΤΩΡ (διαθεσιμότητα προσωπικού, επιπρόσθετοι κανόνες υγιεινής και ασφαλείας προσωπικού, προβλήματα στην αλυσίδα τροφοδοσίας) και παρόλο που δεν επηρέασε τις εργασίες του τμήματος προσφορών σχετικά με τους διαγωνισμούς εντός και εκτός Ελλάδας (δεδομένου ότι οι περισσότεροι διαγωνισμοί πλέον διενεργούνται ηλεκτρονικά) το χρονοδιάγραμμα συμβασιοποίησης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτέλεστου αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά.

6. Γεγονότα μετά τις 31.12.2019

Το 1ο εξάμηνο του 2020 επηρεάζεται από την εξάπλωση της πανδημίας του Covid-19 και των περιοριστικών μέτρων (lock-down) που επιβλήθηκαν από τις επιμέρους κυβερνήσεις. Πρωταρχικό μέλημα του Ομίλου είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων και ο περιορισμός της εξάπλωσης του ιού, καθώς και η ελαχιστοποίηση της αναπόφευκτης επίδρασης στην οικονομική απόδοση του Ομίλου. Το μέγεθος των επιπτώσεων θα καθοριστεί κυρίως από τη διάρκεια και την έκταση της πανδημίας και τα αντίστοιχα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη για να περιορίσουν την εξάπλωσή της, καθώς και από τις πρωτοβουλίες των κυβερνήσεων για την ενίσχυση της οικονομίας.

Στον Κατασκευαστικό τομέα υπήρξαν καθυστερήσεις στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων ενώ αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά και το χρονοδιάγραμμα συμβασιοποίησης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτελέστου. Παράλληλα, υπήρχαν καθυστερήσεις στην είσπραξη ή στον τελικό διακανονισμό διεκδικήσεων (claims) τα οποία αξιώνονται με βάση τους συμβατικούς όρους και την εκάστοτε νομοθεσία ενώ υπήρχαν περιπτώσεις όπου επηρεάστηκε αρνητικά και η χρονική έκδοση και τακτοποίηση των πιστοποιήσεων για εκτελεσμένες εργασίες. Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική επίπτωση στα προϋπολογισμένα αποτελέσματα, ενώ τα υπόλοιπα από τιμολογημένες απαιτήσεις των ήδη εκτελεσμένων εργασιών δεν αναμένεται να επηρεαστούν ή να καθυστερήσουν σημαντικά, ειδικότερα για δημόσια έργα στα οποία η τιμολόγηση εργασιών προϋποθέτει εγκεκριμένα κονδύλια προς πληρωμή.

Ειδικά για την Ελλάδα, η βούληση της Κυβέρνησης να προχωρήσει άμεσα σε αύξηση των Δημοσίων Επενδύσεων, ανταποκρινόμενη σε πραγματικές ανάγκες που θα τονώσουν παράλληλα και την οικονομία, αναμένεται να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τον Κατασκευαστικό τομέα.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του κλάδου της Κατασκευής το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει πωλήσεις μη λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού, καινούργιο κεντρικό τμήμα προμηθειών, μείωση του μισθολογικού κόστους, εθελουσία έξοδο εργαζομένων με κίνητρα κ.λ. η Διοίκηση του Ομίλου, στις 10 Ιουλίου 2020, ανακοίνωσε στους εργαζόμενους της ΑΚΤΩP (καθώς και των θυγατρικών ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ και ΑΚΤΩP FM) την εφαρμογή των κάτωθι:

- *Οριζόντια μείωση αποδοχών*

Από 1ης Σεπτεμβρίου 2020 οριζόντια μείωση αποδοχών, 4% για ετήσιες μεικτές αποδοχές €12.000-€20.000, 8% για €20.000-€50.000 και 15% για όσους λαμβάνουν πάνω από €50.000.

- *Εθελούσια αποχώρηση*

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν εργαζόμενοι άνω των 40 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης που διαθέτουν τουλάχιστον 3 χρόνια προϋπηρεσία στην εταιρεία, αποζημίωση προσαυξημένη κατά 40% (40-50 ετών) και 50% (άνω των 50 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης)

- *«Sabbatical»*

Στους εργαζομένους 55 ετών - μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης διατίθεται και η επιλογή, όπου θα λάβουν τμηματικά εντός 3 ετών αποζημίωση προσαυξημένη κατά 50%, ενώ η εταιρεία θα πληρώνει για 3 χρόνια και τις ασφαλιστικές εισφορές τους, προκειμένου να μη διαταραχθεί το πλάνο συνταξιοδότησής τους

ο *Πρόγραμμα συνταξιοδότησης*

Δυνατότητα άμεσης αποχώρησης με καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης συνταξιοδότησης προσαυξημένης κατά 20%

Οι παραπάνω μειώσεις θα αποκατασταθούν σταδιακά κατά 50% μέχρι την 31.12.2022.

Η ενέργεια αυτή είναι μια από τις προϋποθέσεις για την ομαλή αποκατάσταση της ρευστότητας μέσα στους επόμενους μήνες, που θα εξασφαλίσει τις προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης του Κλάδου.

Κηφισιά, 30 Οκτωβρίου 2020

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΞΑΡΧΟΥ

Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Θέμα Έμφασης

Εφιστούμε την προσοχή σας στην σημείωση 2.1.1 των Οικονομικών Καταστάσεων, στην οποία γίνεται αναφορά στα σημαντικά θέματα ρευστότητας που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει ο Όμιλος και στην συνεχιζόμενη στήριξή του από τη μητρική εταιρεία Ελλάκτωρ ΑΕ. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη για το θέμα αυτό.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Τ: +30 210 6874400, www.pwc.gr

Αθήνα: Λεωφ. Κηφισίας 268, 152 32 Χαλάνδρι | Τ: +30 210 6874400

Θεσσαλονίκη: Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου 16, 55535 Πυλαία | Τ: +30 2310 488880

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2019 αντιστοιχούν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150 και 153 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμεστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των

εταιρικών και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

ΠράιςγουότερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 30 Οκτωβρίου 2020

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής

Αρ Μ ΣΟΕΛ 52861

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2019

Περιεχόμενα Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	18
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	19
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	20
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	21
Κατάσταση ταμειακών ροών.....	23
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων.....	24
1 Γενικές πληροφορίες.....	24
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	24
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	24
2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες.....	26
2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές	28
2.4 Ενοποίηση	32
2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές	34
2.6 Μισθώσεις.....	35
2.7 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις.....	35
2.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	36
2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	36
2.10 Χρηματοοικονομικά μέσα.....	37
2.11 Αποθέματα	38
2.12 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	39
2.13 Δεσμευμένες Καταθέσεις	39
2.14 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα	39
2.15 Μετοχικό κεφάλαιο	39
2.16 Δάνεια	39
2.17 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	39
2.18 Προβλέψεις	40
2.19 Παροχές στο προσωπικό	40
2.20 Αναγνώριση εσόδων	41
2.21 Διανομή μερισμάτων.....	43
2.22 Επιχορηγήσεις	43
2.23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	43
2.24 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων	43
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	44
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	44
3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων.....	46
3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών.....	48
4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	49
4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	49
4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	51
5 Ενσώματα πάγια.....	52
6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	55
7 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	56
8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες.....	57
9 Κοινές επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων.....	58

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.....	58
11 Αποθέματα.....	59
12 Απαιτήσεις.....	59
13 Δεσμευμένες καταθέσεις.....	62
14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	62
15 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο.....	63
16 Λοιπά αποθεματικά.....	64
17 Δάνεια.....	66
18 Επιχορηγήσεις.....	67
19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	68
20 Αναβαλλόμενη φορολογία.....	68
21 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	71
22 Προβλέψεις.....	73
23 Έξοδα ανά κατηγορία.....	73
24 Λοιπά έσοδα / Λοιπά κέρδη / (ζημιές).....	74
25 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – καθαρά.....	75
26 Παροχές σε εργαζομένους.....	75
27 Φόρος εισοδήματος.....	75
28 Μερισίματα ανά μετοχή.....	77
29 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	77
30 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	77
31 Λοιπές σημειώσεις.....	79
32 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	79
33 Συμμετοχές Ομίλου.....	81

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	5	87.055	95.725	43.315	52.224
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6	213	5.587	150	733
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7	-	-	84.507	124.291
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	8	2.733	4.279	1.003	2.026
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	10	99	4.443	99	353
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	20	14.145	17.153	12.453	15.437
Δεσμευμένες καταθέσεις	13	1.049	343	1.049	343
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12	8.458	10.268	8.311	10.225
		113.752	137.798	150.885	205.632
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	11	23.487	24.243	13.821	14.218
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	12	598.370	611.620	574.915	565.907
Δεσμευμένες καταθέσεις	13	14.049	11.814	12.528	9.687
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	14	57.911	168.111	43.440	136.983
		693.817	815.788	644.704	726.795
Σύνολο ενεργητικού		807.569	953.587	795.590	932.427
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	15	188.596	214.999	188.596	214.999
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	15	149.898	109.161	149.898	109.161
Λοιπά αποθεματικά	16	186.565	156.933	170.612	171.141
Κέρδη/ (ζημιές) εις νέον		(420.608)	(341.987)	(300.467)	(231.065)
		104.450	139.106	208.638	264.237
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		665	649	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		105.116	139.755	208.638	264.237
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια μακροπρόθεσμα	17	67.683	59.084	64.929	59.084
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	20	7.996	8.558	2.366	3.128
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	21	5.423	5.670	4.716	4.684
Επιχορηγήσεις	18	588	472	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	2.682	4.136	394	1.052
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	22	1.615	694	1.457	271
		85.988	78.614	73.862	68.219
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19	527.931	639.692	436.152	512.332
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		2.696	3.418	2.325	2.645
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	17	84.513	88.242	73.386	81.181
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	22	1.326	3.866	1.227	3.814
		616.465	735.218	513.090	599.972
Σύνολο υποχρεώσεων		702.453	813.832	586.952	668.191
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		807.569	953.587	795.590	932.427

*Ο Όμιλος και η εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 89 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Πολήσεις	901.676	1.484.161	665.638	1.018.075
Κόστος πωληθέντων	(972.398)	(1.509.561)	(647.446)	(1.051.519)
Μεικτό αποτέλεσμα	(70.722)	(25.399)	18.193	(33.444)
Έξοδα διάθεσης	(145)	(130)	-	-
Έξοδα διοίκησης	(34.447)	(41.087)	(19.720)	(25.916)
Λοιπά έσοδα	3.390	6.496	3.274	7.014
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)	6.266	(47.259)	(66.157)	(46.585)
Απομείωση υπεραξίας	(5.339)	-	(579)	-
Απομείωση επένδυσης σε θυγατρική	-	-	(59.605)	-
Κέρδη / (Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες	(1.270)	(60)	13	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	1.562	1.788	1.661	1.724
Χρηματοοικονομικά (έξοδα)	(10.895)	(10.774)	(9.970)	(9.971)
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	(111.600)	(116.425)	(132.890)	(107.179)
Φόρος εισοδήματος	(8.527)	(5.370)	(7.523)	(4.610)
Καθαρά κέρδη / (Ζημιές) χρήσης	(120.127)	(121.795)	(140.413)	(111.788)
Κέρδη / (Ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε:				
Ιδιοκτήτες της μητρικής	(120.145)	(121.507)	(140.413)	(111.788)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	18	(288)	-	-
	(120.127)	(121.795)	(140.413)	(111.788)

*Ο Όμιλος και η εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 89 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Καθαρά κέρδη / (Ζημιές) χρήσης		(120.127)	(121.795)	(140.413)	(111.788)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα					
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Συναλλαγματικές διαφορές	16	(6.497)	(5.163)	(1.813)	(562)
		(6.497)	(5.163)	(1.813)	(562)
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	16	(98)	(113)	(112)	(98)
Μεταβολή εύλογης αξίας Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	16	6.082	(16.209)	741	(1.052)
Λοιπά		1	(391)	-	-
		5.986	(16.713)	629	(1.150)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα / (Εξοδα) χρήσης (καθαρά μετά από φόρους)		(511)	(21.876)	(1.185)	(1.712)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Εξοδα) χρήσης		(120.638)	(143.671)	(141.598)	(113.501)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Εξοδα) χρήσης αποδιδόμενα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		(120.656)	(143.386)	(141.598)	(113.501)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	16		(285)	-	-
Σύνολο		(120.639)	(143.671)	(141.598)	(113.501)

*Ο Όμιλος και η εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 89 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018								
Δημοσιευμένα στοιχεία		146.482	76.044	153.656	(187.722)	188.461	843	189.303
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 9		-	-	-	(4.871)	(4.871)	-	(4.871)
1 Ιανουαρίου 2018								
Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία		146.482	76.044	153.656	(192.593)	183.589	843	184.432
Καθαρό κέρδος / (Ζημία) χρήσης		-	-	-	(121.507)	(121.507)	(288)	(121.795)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα								
Συναλλαγματικές διαφορές	16	-	-	(5.166)	-	(5.166)	3	(5.163)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	16	-	-	(16.209)	-	(16.209)	-	(16.209)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	16	-	-	(113)	-	(113)	-	(113)
Λοιπά		-	-	-	(391)	(391)	-	(391)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(21.489)	(391)	(21.879)	3	(21.876)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης		-	-	(21.489)	(121.897)	(143.386)	(285)	(143.671)
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	15	68.517	33.117	-	-	101.634	-	101.634
Μεταφορά σε αποθεματικά	16	-	-	27.405	(27.405)	-	-	-
Επίπτωση πωλήσεων και αλλαγών σε ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές		-	-	(2.640)	(92)	(2.731)	92	(2.640)
		68.517	33.117	24.765	(27.496)	98.902	92	98.994
31 Δεκεμβρίου 2018*								
		214.999	109.161	156.933	(341.987)	139.106	649	139.755
1 Ιανουαρίου 2019								
Καθαρό κέρδος / (Ζημία) χρήσης		-	-	-	(120.145)	(120.145)	18	(120.127)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα								
Συναλλαγματικές διαφορές	16	-	-	(6.496)	-	(6.496)	(1)	(6.497)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	16	-	-	6.082	-	6.082	-	6.082
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	16	-	-	(98)	-	(98)	-	(98)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(511)	-	(511)	(1)	(513)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης		-	-	(511)	(120.145)	(120.656)	16	(120.639)
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών	15	(71.666)	-	-	71.666	-	-	-
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	15	45.263	40.737	-	-	86.000	-	86.000
Μεταφορά σε αποθεματικά	16	-	-	30.143	(30.143)	-	-	-
		(26.403)	40.737	30.143	41.523	86.000	-	86.000
31 Δεκεμβρίου 2019								
		188.596	149.898	186.565	(420.608)	104.450	665	105.115

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθέματα	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018						
Δημοσιευμένα στοιχεία		146.482	76.044	147.888	(87.033)	283.382
Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ 9		-	-	-	(4.871)	(4.871)
1 Ιανουαρίου 2018						
Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία		146.482	76.044	147.888	(91.904)	278.511
Καθαρό κέρδος / (ζημία) χρήσης		-	-	-	(111.788)	(111.788)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα						
Συναλλαγματικές διαφορές	16	-	-	(562)	-	(562)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	16	-	-	(1.052)	-	(1.052)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	16	-	-	(98)	-	(98)
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(1.712)	-	(1.712)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης						
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	16	68.517	33.117	-	-	101.634
Μεταφορά σε αποθεματικά		-	-	27.373	(27.373)	-
Επίπτωση πώλησης θυγατρικής		-	-	(2.407)	-	(2.407)
		68.517	33.117	24.965	(27.373)	99.226
31 Δεκεμβρίου 2018*		214.999	109.161	171.141	(231.065)	264.236
1 Ιανουαρίου 2019						
Καθαρό κέρδος / (ζημία) χρήσης		-	-	-	(140.413)	(140.413)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα						
Συναλλαγματικές διαφορές	16	-	-	(1.813)	-	(1.813)
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	16	-	-	741	-	741
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	16	-	-	(112)	-	(112)
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)		-	-	(1.185)	-	(1.185)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) χρήσης						
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμφηφισμό συσσωρευμένων ζημιών	15	(71.666)	-	-	71.666	-
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	15	45.263	40.737	-	-	86.000
Μεταφορά σε αποθεματικά	16	-	-	655	(655)	-
		(26.403)	40.737	655	71.011	86.000
31 Δεκεμβρίου 2019		188.596	149.898	170.612	(300.467)	208.638

*Ο Όμιλος και η εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 89 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση ταμειακών ροών

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(111.600)	(116.425)	(132.890)	(107.178)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	5,6,18	13.850	17.446	10.743
Απομείωση υπεραξίας	6	5.339	-	579
Απομείωση επένδυσης σε θυγατρική	7	-	-	59.605
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	12,24	(1.608)	(576)	(1.567)
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων	12,24	2.026	20.423	70.104
Προβλέψεις		(1.612)	2.178	(1.394)
Συναλλαγματικές διαφορές		(96)	(872)	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		(1.593)	17.143	(1.546)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα		10.895	10.774	9.970
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		1.502	4.867	1.049
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		(14.784)	13.476	(68.463)
(Μείωση)/αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(85.008)	(50.704)	(80.146)
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα		(11.227)	(8.334)	(9.980)
Καταβλητέο φόρο		(12.306)	(17.804)	(11.571)
Σύνολο εισροών (εκροών) λειτουργικών δραστηριοτήτων (α)		(206.222)	(108.408)	(155.508)
Επενδυτικές δραστηριότητες				
(Απόκτηση) θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		(1.195)	(658)	(19.800)
Πώληση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων & επιστροφές κεφαλαίου		10.621	-	-
Αποχώρηση από κοινοπραξία ISF		-	(18.900)	-
Ταμειακά διαθέσιμα κατά την αποαναγνώριση κοινοπραξίας		-	(4.225)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		(4.448)	(7.016)	(3.246)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		9.380	4.041	8.985
Τόκοι εισπραχθέντες		2.466	2.290	1.290
Δάνεια (χορηγηθέντα σε) / εισπραχθέντα από συνδεδεμένα μέρη		-	-	(11.166)
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	12.253
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		16.825	(24.468)	(11.685)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		86.000	101.634	86.000
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		46.200	81.707	12.735
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια από συνδεδεμένα μέρη		85.500	34.160	85.500
Εξοφλήσεις δανείων		(131.704)	(101.417)	(101.523)
Εξοφλήσεις δανείων από συνδεδεμένα μέρη		-	(42)	(833)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(4.638)	(2.493)	(4.001)
Δεσμευμένες Καταθέσεις (αύξηση) / μείωση		(2.941)	(127)	(4.670)
Ληφθείσες επιχορηγήσεις	18	188	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		78.606	113.422	73.207
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα χρήσης (α)+(β)+(γ)		(110.791)	(19.454)	(93.986)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	14	168.111	187.259	136.983
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		591	305	443
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	14	57.911	168.111	43.440

*Ο Όμιλος και η εταιρεία δεν προχώρησαν στην αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών της ετήσιας περιόδου που έληξε την 31.12.2018 κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 (βλ. αναλυτικά σημείωση 2.3).

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 89 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, κυρίως στους κλάδους των κατασκευών & λατομείων. Οι συμμετοχές του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 33. Ο Όμιλος εκτός της Ελλάδας δραστηριοποιείται στη Ρουμανία και στις χώρες της Μέσης Ανατολής (κυρίως στο Κατάρ), καθώς επίσης και σε λοιπές χώρες, όπως την Αυστραλία, την Αλβανία, την Βουλγαρία, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την Ιταλία, την Κύπρο, την Βόρεια Μακεδονία, την Σερβία, την Τσεχία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Αιθιοπία, την Τουρκία, τις Η.Π.Α., την Αργεντινή, τη Βραζιλία, τη Δομηνικανή Δημοκρατία, την Κολομβία, τον Παναμά και τη Χιλή.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Η ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ είναι θυγατρική του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ (100%) και πιο συγκεκριμένα στο μετοχικό της κεφάλαιο συμμετέχουν με ποσοστό 77,96% η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ η οποία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και με ποσοστό 22,04% η ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΕ, η οποία είναι θυγατρική του Ομίλου της ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ.

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30 Οκτωβρίου 2020 και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση του διαδικτύου της εταιρείας: www.aktor.gr

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2019 προετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου Άκτωρ («Όμιλος») με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς τις συνθήκες και τις ενδεχόμενες επιδράσεις στις εργασίες του Ομίλου προκειμένου να διασφαλίζει την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας. Οι σημαντικές ζημιές προ φόρων ύψους ευρώ 111,6 εκατ. που αναγνώρισε ο Όμιλος το 2019 και προήλθαν κυρίως από έργα κατασκευής φωτοβολταϊκών πάρκων στο εξωτερικό, ήρθαν να προστεθούν στις σωρευμένες ζημιές που καταγράφηκαν τα τελευταία χρόνια οδηγώντας για άλλη μια χρονιά σε ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες χρηματοδότησης. Οι ανάγκες αυτές καλύφθηκαν μέσω άντλησης ρευστότητας από τους μετόχους της Εταιρείας, ενώ στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης δανεισμού του ομίλου Ελλάκτωρ βάσει την έκδοσης εταιρικού ομολόγου που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2019, το μεγαλύτερο μέρος του τραπεζικού δανεισμού του Ομίλου αντικαταστάθηκε από δανεισμό των μετόχων της Εταιρείας.

Μετά την ολοκλήρωση των μεγάλων έργων υποδομής, η δημοπράτηση νέων έργων κατασκευής (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) στην Ελλάδα είναι περιορισμένη, ενώ ο διεθνής ανταγωνισμός δυσχεραίνει τον

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

προσπορισμό των έργων στις ξένες αγορές, δεδομένα τα οποία έχουν επηρεάσει αρνητικά τα έσοδα του Ομίλου τα οποία παρουσίασαν μείωση κατά 39% σε σχέση την χρήση του 2018.

Η Άκτωρ προκειμένου να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του κλάδου και τις επιπτώσεις των σωρευμένων ζημιών στη ρευστότητα του Ομίλου, οι οποίες είχαν ως συνέπεια μεταξύ άλλων στην εξυπηρέτηση υποχρεώσεων προς τρίτους, προχώρησε σε πρόσθετα μέτρα εντατικότερης διαχείρισης των ταμειακών της διαθέσιμων μέσω:

- Λειτουργικού και οργανωτικού μετασχηματισμού του κλάδου κατασκευής.
- Σημαντικής μείωσης της δραστηριότητάς στο εξωτερικό μέσω της ολοκλήρωσης έργων που είχε αναλάβει (π.χ. Αλβανία ή Σερβία) και της αποχώρησης από ζημιολύγες δραστηριότητες καταβάλλοντας τις σχετικές ποινικές ρήτρες, προκειμένου να εστιάσει σε κερδοφόρα έργα και επιλεγμένες αγορές.
- Ενεργειών με σκοπό τη μείωση των δαπανών προσωπικού (οριζόντια μείωση αποδοχών, εθελουσία έξοδο εργαζομένων με κίνητρα κλ.π.) και του κόστους πωληθέντων.
- Διάθεσης μη λειτουργικών περιουσιακών στοιχείων (πώληση συμμετοχής στην ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΑΕ και πώληση ακινήτου στη Ρουμανία εντός του Α εξαμήνου του 2020).
- Διαδικασιών για την επίτευξη της είσπραξης διεκδικήσεων σε Ελλάδα και εξωτερικό

Πέραν των ανωτέρω ο Όμιλος έλαβε σημαντική στήριξη από τις μητρικές εταιρείες Ελλάκτωρ και Άκτωρ Παραχωρήσεις, οι οποίες μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου και ενδοομιλικού δανεισμού παρείχαν στην Άκτωρ, επιπλέον των ευρώ 145,6 εκατ. που είχε αντλήσει μέχρι την 31.12.2018, χρηματοδότηση ύψους ευρώ 171,5 εκατ. εντός του 2019 και ευρώ 62,6 εκατ. εντός του πρώτου ενιαμήνου του 2020. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει λάβει τη διαβεβαίωση των μετόχων της ότι θα εξακολουθήσουν να τη στηρίζουν προκειμένου να συνεχίσει τη δραστηριότητά της στους επόμενους 12 μήνες.

Παρά την ανωτέρω έμπρακτη οικονομική στήριξη των μετόχων η οποία τα τελευταία 3 χρόνια έχει ανέλθει συνολικά σε ευρώ 379,7 εκατ., ο Όμιλος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικά θέματα ρευστότητας. Προκειμένου ο Όμιλος να ξεπεράσει τα θέματα αυτά και να επανέλθει σε ομαλότερους ρυθμούς προόδου εργασιών, η Διοίκηση βρίσκεται τους τελευταίους μήνες και σε συζητήσεις με τις εγχώριες συστημικές τράπεζες, με σκοπό την άντληση επιπρόσθετης χρηματοδότησης, μέσω της οποίας αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω η ρευστότητα του Ομίλου και να επιτευχθεί η καλύτερη εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων του. Σύμφωνα με τη Διοίκηση, ο οδικός χάρτης που έχει συνταχθεί σε συνεργασία με τις τράπεζες ακολουθείται βάσει του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος υπό την εποπτεία “monitoring trustee” και εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε τελική συμφωνία στο επόμενο εξάμηνο.

Η Διοίκηση της Άκτωρ, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω εξελίξεις, αλλά και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 (βλέπε σημείωση 32), τις διαβεβαιώσεις των μετόχων, την ανάληψη σημαντικών νέων έργων εντός του 2020 στη Ρουμανία, καθώς και τις ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί προκειμένου να περιοριστούν οι ζημιές του κλάδου μέσω ενός πλάνου αναδιάρθρωσης του Ομίλου και να εισπραχθούν αιτήματα επί συμβάσεων κατασκευής, εκτιμάει ότι έχει διασφαλίσει την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και ως εκ τούτου οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

2.1.2. Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Το 2019 η ελληνική οικονομία συνέχισε την ανάκαμψή της με τους δείκτες οικονομικού κλίματος και προσδοκιών να εμφανίζονται βελτιωμένοι, υποδηλώνοντας τη συνέχιση της αναπτυξιακής δυναμικής. Καταγράφηκαν θετικές εξελίξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με αύξηση των καταθέσεων και βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των τραπεζών. Η εμπιστοσύνη στον τραπεζικό τομέα ενισχύθηκε σημαντικά και οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων καταργήθηκαν πλήρως από την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η βελτίωση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος συνέβαλε στην αύξηση της τραπεζικής χρηματοδότησης των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ενώ η ανάδειξη αυτοδύναμης κυβέρνησης τον Ιούλιο του 2019 ενίσχυσε περαιτέρω τις προσδοκίες όσον αφορά στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας το επόμενο διάστημα.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ διαμορφώνεται σε 1,9%, στο ίδιο επίπεδο με το 2018, ελαφρώς χαμηλότερα των προβλέψεων των αρμόδιων αρχών, ενώ η απόδοση του 10ετούς ομολόγου βρέθηκε ακόμα και χαμηλότερα από το 1%, υποδηλώνοντας την αυξημένη διάθεση των επενδυτών να αναλάβουν ελληνικό ρίσκο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ωστόσο η αναπτυξιακή δυναμική του τρέχοντος έτους (2020), και κυρίως μετά το Φεβρουάριο 2020 ανακόπηκε από την εμφάνιση και την εξάπλωση του ιού Covid-19. Η πανδημία του Covid-19 είχε σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην παγκόσμια, όσο και στις επιμέρους οικονομίες το 2020, με επιβράδυνση του παγκόσμιου ρυθμού ανάπτυξης. Το ποσοστό συρρίκνωσης της Ελληνικής οικονομίας για το πρώτο εξάμηνο του 2020 ανήλθε σε 15%, ενώ για το 2020 συνολικά το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί κατά 8%. Οι απώλειες προβλέπεται να αναπληρωθούν τα επόμενα 2 ή και 3 έτη.

Το μέγεθος της διαταραχής της ελληνικής οικονομίας θα εξαρτηθεί, μεταξύ άλλων, σε σημαντικό βαθμό από τη διάρκεια και την ένταση της πανδημίας Covid-19, και των μέτρων που λαμβάνονται από την ελληνική κυβέρνηση αλλά και τις άλλες κυβερνήσεις για τον περιορισμό της εξάπλωσής της αλλά και από άλλους γεωπολιτικούς παράγοντες όπως ενδεικτικά της προσφυγικής/μεταναστευτικής κρίσης που επηρεάζει την Ελλάδα.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων αλλά και για την αξιοποίηση των θετικών εξελίξεων.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στον Όμιλο απεικονίζεται στη σημείωση 2.3.3.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΠΧΑ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

ΔΠΧΑ 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Στην παρούσα σημείωση εξηγείται η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και γνωστοποιούνται οι νέες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019.

2.3.1 Αναπροσαρμογές που αναγνωρίζονται κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Με βάση την προσέγγιση αυτή, ο Όμιλος και η εταιρεία αναγνώρισαν υποχρεώσεις από μισθώσεις αναφορικά με μισθώσεις που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως «λειτουργικές μισθώσεις» σύμφωνα με τις αρχές του ΔΛΠ 17. Αυτές οι υποχρεώσεις επιμετρήθηκαν στην παρούσα αξία τους, όπως αυτή προκύπτει από την προεξόφληση των εναπομεινάντων μισθωμάτων με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Προτύπου δηλαδή κατά την 01.01.2019. Περαιτέρω, αναγνώρισαν ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο είναι ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση που αναγνωρίστηκε. Η συγκριτική πληροφόρηση δεν αναδιατυπώθηκε, και δεν υπήρξε επίδραση της εφαρμογής του νέου Προτύπου στα Ίδια Κεφάλαια κατά την πρώτη εφαρμογή του, ήτοι κατά την 01.01.2019.

Κάνοντας χρήση της πρακτικής διευκόλυνσης (practical expedient) ο Όμιλος και η εταιρεία, κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής, δεν επαναξιολόγησαν εάν μία σύμβαση αποτελεί ή εμπεριέχει μία μίσθωση και συνεπώς εφήρμοσε το πρότυπο στις συμβάσεις που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί ως μισθώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 17. Επίσης, ο Όμιλος και η εταιρεία κατά τη μετάβαση εξαιρέσαν το αρχικό κόστος σύναψης σύμβασης από την αποτίμηση του δικαιώματος χρήσης και χρησιμοποίησαν την αποκτηθείσα γνώση για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης εάν η σύμβαση περιλαμβάνει δικαιώματα παράτασης ή καταγγελίας της μίσθωσης. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος και η εταιρεία δεν εφάρμοσαν τις νέες διατάξεις στις μισθώσεις των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες (short term) καθώς και στις μισθώσεις στις οποίες το στοιχείο που εκμισθώνεται είναι χαμηλής αξίας. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος και η εταιρεία για τις μισθώσεις που έληγαν εντός του 2019 και που, ωστόσο, αναμενόταν να ανανεωθούν, πρόβλεψαν σε εκτιμήσεις για την ανανέωσή τους. Αναφορικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, ο Όμιλος και η εταιρεία αποφάσισαν να εφαρμόσουν ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο σε κάθε κατηγορία μισθώσεων με παρόμοια χαρακτηριστικά και ανάλογα με την υπολειπόμενη διάρκεια της κάθε μίσθωσης.

Οι πληρωμές μισθωμάτων του Ομίλου και της εταιρείας σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις κτιρίων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων εμφανίζονται ως Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης στα Ενσώματα πάγια και Υποχρεώσεις από μισθώσεις στα Δάνεια. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις οδήγησε σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού του Ομίλου και της εταιρείας.

Η φύση των εξόδων που σχετίζονται με αυτές τις μισθώσεις έχει μεταβληθεί, καθώς με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, αντικαθίσταται το λειτουργικό κόστος μίσθωσης με κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό οδηγεί σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων».

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στην κατάσταση ιδίων κεφαλαίων κατά την πρώτη εφαρμογή δεν προέκυψε επίδραση, καθώς ο Όμιλος και η εταιρεία επέλεξαν να αναγνωρίσουν ισόποση υποχρέωση με δικαίωμα χρήσης.

Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος που αφορά στην αποπληρωμή των μισθωμάτων θα μειώσει τις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνον οι αποπληρωμές τόκων εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες.

Το ΔΠΧΑ 16 δεν έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στη λογιστική των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή, και για τον λόγο αυτό, ο Όμιλος και η εταιρεία δεν είχαν σημαντικές μεταβολές από τις μισθώσεις που έχουν συνάψει και στις οποίες λειτουργούν ως εκμισθωτές.

2.3.2 Νέα λογιστική πολιτική για τις μισθώσεις

Με βάση το ΔΠΧΑ 16 καταργείται για τον μισθωτή η ταξινόμηση των μισθώσεων σε λειτουργικές μισθώσεις και χρηματοδοτικές μισθώσεις. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου ενεργητικού περιλαμβάνεται στη γραμμή Ενσώματα Πάγια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και η υποχρέωση μίσθωσης περιλαμβάνεται στις γραμμές μακροπρόθεσμος δανεισμός και βραχυπρόθεσμος δανεισμός.

Αναγνώριση και αρχική επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Κατά την ημερομηνία έναρξης μίας μισθωτικής περιόδου ο Όμιλος και η εταιρεία αναγνωρίζουν ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης προβαίνοντας σε επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης του στοιχείου του ενεργητικού στο κόστος.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τις τυχόν καταβολές μισθωμάτων που πραγματοποιήθηκαν πριν ή κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, μειωμένες με τα κίνητρα μίσθωσης που εισπράχθηκαν, τα αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τον μισθωτή, και μία εκτίμηση των δαπανών που θα βαρύνουν τον Όμιλο και την εταιρεία κατά την αποσυναρμολόγηση και την απομάκρυνση του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, την αποκατάσταση του χώρου στον οποίον βρίσκεται το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού ή την αποκατάσταση του στοιχείου του ενεργητικού όπως απαιτείται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της μίσθωσης. Ο Όμιλος και η εταιρεία αναλαμβάνουν την υποχρέωση για τις εν λόγω δαπάνες είτε κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου είτε ως συνέπεια της χρήσης του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου.

Αρχική επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η εταιρεία επιμετρούν την υποχρέωση μίσθωσης στην παρούσα αξία των ανεξόφλητων καταβολών μισθωμάτων κατά την ημερομηνία αυτήν. Όταν το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης είναι εφικτό να προσδιοριστεί κατάλληλα, τότε οι καταβολές μισθωμάτων θα προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο αυτό. Σε διαφορετική περίπτωση χρησιμοποιείται το οριακό επιτόκιο δανεισμού του Ομίλου και της εταιρείας.

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, οι καταβολές μισθωμάτων που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης συμπεριλαμβάνουν τις παρακάτω πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, εφόσον δεν έχουν καταβληθεί κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου:

(α) τις σταθερές καταβολές μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης,

(β) τις τυχόν μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που εξαρτώνται από τη μελλοντική μεταβολή δεικτών ή επιτοκίων, οι οποίες επιμετρώνται αρχικά χρησιμοποιώντας την τιμή του δείκτη ή του επιτοκίου κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου,

(γ) τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο Όμιλος και η εταιρεία ως εγγυήσεις υπολειμματικής αξίας,

(δ) την τιμή εξάσκησης του δικαιώματος αγοράς εφόσον είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι ο Όμιλος και η εταιρεία θα εξασκήσουν το δικαίωμα, και

ε) τις καταβολές ποινών για τον τερματισμό της μίσθωσης, εάν η μισθωτική περίοδος αντανάκλα την εξάσκηση του δικαιώματος του Ομίλου και της εταιρείας για τον τερματισμό της μίσθωσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Μεταγενέστερη επιμέτρηση δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η εταιρεία επιμετρούν το δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού με το μοντέλο του κόστους:

- (α) μείον τυχόν σωρευμένες αποσβέσεις και σωρευμένες ζημιές απομείωσης, και
- (β) προσαρμοσμένο για τυχόν μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης,

Ο Όμιλος και η εταιρεία εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 αναφορικά με την απόσβεση του δικαιώματος χρήσης στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο και εξετάζει για τυχόν απομείωση.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η εταιρεία επιμετρούν την υποχρέωση μίσθωσης, ως ακολούθως:

- (α) αυξάνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης,
- (β) μειώνοντας την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τα μισθώματα που έχουν καταβληθεί, και
- (γ) επιμετρώντας εκ νέου την λογιστική αξία, προκειμένου να αντανακλά τυχόν επανεκτίμηση ή τροποποίηση της μίσθωσης.

Το χρηματοοικονομικό κόστος μίας υποχρέωσης μίσθωσης κατανέμεται κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Μετά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος και η εταιρεία αναγνωρίζουν στα κέρδη ή στις ζημιές (με εξαίρεση την περίπτωση που οι δαπάνες περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία ενός άλλου στοιχείου του ενεργητικού για το οποίο εφαρμόζονται άλλα σχετικά Πρότυπα) και τα δύο παρακάτω στοιχεία:

- (α) το χρηματοοικονομικό κόστος επί της υποχρέωσης μίσθωσης, και
- (β) τις μεταβλητές καταβολές μισθωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης κατά την περίοδο που λαμβάνει χώρα το γεγονός που ενεργοποιεί τις εν λόγω καταβολές.

2.3.3 Εφαρμογή ΔΠΧΑ 16 στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της εταιρείας κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, για καθένα από τα επηρεαζόμενα στοιχεία:

Απόσπασμα από την κατάσταση οικονομικής θέσης

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31.12.2018 Δημοσιευμένα στοιχεία	ΔΠΧΑ 16 Προσαρμογές	01.01.2019 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	95.724	3.956	99.680
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	59.084	3.290	62.374
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	88.242	666	88.908

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	31.12.2018 Δημοσιευμένα στοιχεία	ΔΠΧΑ 16 Προσαρμογές	01.01.2019 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	52.224	3.023	55.247
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	59.084	2.447	61.531
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	81.181	576	81.757

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο ήταν 5%.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	4.171	4.171
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	792	3.151	13	3.956
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	792	3.151	4.184	8.127
Προσθήκες	4.798	-	435	5.233
Αποσβέσεις χρήσης	(871)	(1.194)	(517)	(2.582)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	4.720	1.957	4.101	10.777

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	4.171	4.171
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	13	3.011	-	3.023
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	13	3.011	4.171	7.194
Προσθήκες	3.305	-	-	3.305
Αποσβέσεις χρήσης	(588)	(1.148)	(358)	(2.094)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.730	1.862	3.813	8.406

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος και η Εταιρεία, για την περίοδο 01.01.2019-31.12.2019, αναγνώρισαν έξοδα ενοικίου από βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώματα παγίων χαμηλής αξίας ποσού ευρώ 31.224 χιλ. και ευρώ 28.445 χιλ. αντίστοιχα (σημείωση 23), τα οποία προέρχονται κυρίως από μισθώσεις μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού πολύ μικρής διάρκειας, τα οποία χρησιμοποιούνται εκτενώς κατά την διάρκεια της κατασκευής των έργων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Οι ανάγκες μίσθωσης μηχανημάτων και εξοπλισμού διαφοροποιούνται χρονικά ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών και ως εκ τούτου ο Όμιλος και η εταιρεία συνάπτουν συμβάσεις μικρής διάρκειας, με σκοπό την αποφυγή χρονικών διαστημάτων κατά την διάρκεια των οποίων, η μίσθωση είναι μεν σε ισχύ ενώ αλλά η παραγωγικότητα βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα.

2.4 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους. Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απ ευθείας στα αποτελέσματα.

Διαιτητικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια έλεγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημίες των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημίες, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημίες απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιο τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους.

Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη σημείωση 33γ παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

Αλλαγές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών χρεογράφων σε ξένο νόμισμα που έχουν χαρακτηριστεί σαν διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές που προέρχονται από την διαφοροποίηση της καθαρής αξίας του χρεογράφου και λοιπές αλλαγές που προέρχονται από τη λογιστική αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές διαγράφονται στα αποτελέσματα ενώ οι λοιπές μεταφέρονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας. Συναλλαγματικές διαφορές σε μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού, όπως μετοχές που κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.6 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 16, εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Η επίδραση της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και η γνωστοποίηση των νέων λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν από την 1η Ιανουαρίου 2019 απεικονίζονται στη σημείωση 2.3.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.7 Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισπρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

- Κτίρια	20-40 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός (εκτός φωτοβολταϊκών πάρκων)	5-10 έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός φωτοβολταϊκών πάρκων	20-27 έτη
- Αυτοκίνητα	5-9 έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	5-10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (σημείωση 2.9).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Περιουσιακό στοιχείο που πληροί τις προϋποθέσεις είναι ένα περιουσιακό στοιχείο που κατ' ανάγκη χρειάζεται μια σημαντική χρονική περίοδο προετοιμασίας για τη χρήση για την οποία προορίζεται ή για την πώλησή του. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

2.8 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημιές από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα.

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, όπως η υπεραξία, δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες.) Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.10 Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το κριτήριο SPPI. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους ο Όμιλος έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.11 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.12 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα.

2.13 Δεσμευμένες Καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον Όμιλο μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

2.14 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

2.16 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.17 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.19 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου ο Όμιλος πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Ο Όμιλος δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζόμενους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών ο Όμιλος πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν ο Όμιλος δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.20 Αναγνώριση εσόδων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην κατασκευή δημοσίων και ιδιωτικών έργων.

Τα έσοδα από συμβάσεις σε πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών. Για την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες ακολουθείται το παρακάτω μοντέλο πέντε σταδίων:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκροών (“output methods”) είτε μεθόδους εισροών (“input methods”).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Οι απαιτήσεις από πελάτες συμβολαίων εμφανίζονται ως «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» και οι υποχρεώσεις προς πελάτες συμβολαίων εμφανίζονται ως «Συμβατικές υποχρεώσεις» στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Ο Όμιλος διαχωρίζει τα έσοδά του σε έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης, έσοδα από πώληση αγαθών και έσοδα από μισθώσεις.

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης

Οι συμβάσεις με πελάτες της κατηγορίας αυτής αφορούν στην κατασκευή δημοσίων έργων (αυτοκινητόδρομοι, γέφυρες, λιμάνια, βιολογικοί καθαρισμοί, μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων, δίκτυα διανομής ΔΕΗ και ΕΥΔΑΠ, ΜΕΤΡΟ, σιδηροδρομικές γραμμές) και ιδιωτικών έργων (ξενοδοχεία, μεταλλευτικές εγκαταστάσεις, φωτοβολταϊκά έργα, αγωγών φυσικού αερίου).

Πιο συγκεκριμένα:

- Κάθε ένα κατασκευαστικό συμβόλαιο περιλαμβάνει μια μοναδική υποχρέωση για τον κατασκευαστή. Ακόμα και στις περιπτώσεις συμβολαίων που περιλαμβάνουν τόσο τον σχεδιασμό όσο και την κατασκευή ενός έργου, η υποχρέωση του κατασκευαστή είναι κατ' ουσίαν μία καθώς η υπόσχεση του προς τον πελάτη είναι η παράδοση ενός έργου του οποίου τα αγαθά και υπηρεσίες αποτελούν επιμέρους συστατικά.
- Τα συμβατικά έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού του εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια παρόμοια με τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.
- Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί την αναγνώριση τυχόν μεταβλητού τιμήματος, δηλαδή αξιώσεων από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης, bonus επιβράβευσης, συμπληρωματικών εργασιών, μόνο στο βαθμό που είναι εξαιρετικά πιθανό (highly probable) ότι τα έσοδα αυτά δεν θα αντιστραφούν στο μέλλον. Στην διαδικασία αξιολόγησης της πιθανότητας ανάκτησης του μεταβλητού τιμήματος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη εμπειρία προσαρμοσμένη στις συνθήκες των υφιστάμενων συμβολαίων.

Οι προϋποθέσεις που θέτει το πρότυπο για την αναγνώριση των πρόσθετων αξιώσεων είναι συνεπείς με την ισχύουσα πολιτική του Ομίλου σύμφωνα με την οποία τα κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται στην περίπτωση που οι συζητήσεις για την είσπραξή τους βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγμάτευσης ή υποστηρίζονται από εκτιμήσεις ανεξάρτητων επαγγελματιών.

- Οι δαπάνες που μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν αφορούν σε κόστη που προκύπτουν μετά την ανάληψη ενός έργου. Παραδείγματα τέτοιων δαπανών είναι τα κόστη κατασκευής προσωρινών εργοταξιακών εγκαταστάσεων και τα κόστη μετεγκατάστασης εξοπλισμού και εργαζομένων.
- Οι συμβάσεις με πελάτες μπορεί να προβλέπουν την παρακράτηση μέρους των τιμολογημένων απαιτήσεων, το οποίο συνήθως καταβάλλεται στον κατασκευαστή στο τέλος του έργου. Οι παρακρατημένες εγγυήσεις αποσκοπούν στην παροχή ασφάλειας στον πελάτη σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του εργολάβου και δεν συνδέονται με την παροχή χρηματοδότησης προς τον πελάτη. Συνεπώς, ο Όμιλος κατέληξε ότι δεν υπάρχει σημαντική επίδραση λόγω χρηματοδότησης.

Εάν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) εκτελεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει το αντάλλαγμα ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα της οικονομικής οντότητας σε αντάλλαγμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία έχει μεταβιβάσει σε πελάτη όπως για παράδειγμα όταν οι κατασκευαστικές υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Εάν ο πελάτης καταβάλει αντάλλαγμα ή ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης για τη μεταφορά των υπηρεσιών, τότε ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει την σύμβαση ως συμβατική υποχρέωση. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια συντήρησης

Υπάρχουν συμβάσεις με πελάτες για τη συντήρηση κατασκευαστικών έργων, όπως σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια και κέντρα επεξεργασίας λυμάτων. Η αναγνώριση των εσόδων από τις συμβάσεις αυτές γίνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης με την μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης βάσει κόστους (cost to cost).

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται κυρίως από την πώληση λατομικών προϊόντων.

Έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις

Τα έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.22 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.23 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.24 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο συγκεκριμένα, στη σημείωση των Απαιτήσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα που αφορά τα κατασκευαστικά συμβόλαια έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι παραπάνω αναταξινόμησης δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους γεωγραφικούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο των κατασκευών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, από την μεταβολή στις τιμές των πρώτων υλών, από την μεταβολή στην αξία των ακινήτων και των μισθωμάτων, καθώς και σε κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων σε κοινοπρακτικά σχήματα. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται ενεργά σε χώρες του εξωτερικού, με έμφαση στις περιοχές της Μέσης Ανατολής, των Βαλκανίων (Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία κλπ.), Αυστραλία και Κολομβία. Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση του Ομίλου στις χώρες του Εξωτερικού, ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο προερχόμενο κυρίως από την ισοτιμία των τοπικών νομισμάτων, καθώς και από την ισοτιμία Δολαρίου Αμερικής προς Ευρώ. Διευκρινίζεται ότι η ισοτιμία ορισμένων νομισμάτων (κυρίως τοπικά νομίσματα στις χώρες της Μέσης Ανατολής) είναι συνδεδεμένη με το Δολάριο Αμερικής. Οι εισπράξεις διενεργούνται σε τοπικό νόμισμα και σε Δολάρια Αμερικής και, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος του κόστους και των εξόδων είναι στο ίδιο νόμισμα, υφίσταται για το υπόλοιπο μέρος έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος, όπου αυτός κρίνεται σημαντικός και σκόπιμο να αντισταθμιστεί, αντισταθμίζεται με τη χρήση παράγωγων προθεσμιακών συμβολαίων. Τα παράγωγα αυτά αποτιμούνται στις εύλογές τους αξίες και αναγνωρίζονται ως απαίτηση ή υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του σημαντικά έντοκα στοιχεία που περιλαμβάνουν καταθέσεις όψεως και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις. Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων.

Η έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων την 31.12.2019 είναι περιορισμένη καθώς το μεγαλύτερο μέρος (88%) των δανείων είναι σταθερού επιτοκίου, ητόι ευρώ 133.605 χιλ σε σύνολο ευρώ 152.195 για τον Όμιλο και ευρώ 121.800 χιλ σε σύνολο 138.315 χιλ, για την Εταιρεία.

Αναφορικά με τα δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί.

Το μεγαλύτερο μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου προέρχεται κυρίως από μεταβολές των επιτοκίων του Ευρώ, και δευτερευόντως από μεταβολές των επιτοκίων άλλων νομισμάτων στα οποία υφίσταται δανεισμός (π.χ. Δολάριο Αυστραλίας, κλπ.).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Σε επίπεδο Ομίλου μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/ μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2019, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 44 χιλ. (2018: ευρώ 286 χιλ.). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Σε επίπεδο μητρικής εταιρείας, μια ευλόγως πιθανή μεταβολή των επιτοκίων κατά είκοσι πέντε μονάδες βάσης (αύξηση/ μείωση 0.25%) θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση / αύξηση των κερδών προ φόρων της χρήσης του 2019, κρατώντας όλες τις άλλες μεταβλητές σταθερές, κατά ευρώ 41 χιλ. (2018: ευρώ 287 χιλ.). Σημειώνεται ότι η προαναφερθείσα μεταβολή στα προ φόρων κέρδη υπολογίζεται στα υπόλοιπα των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου στο τέλος χρήσης και δεν περιλαμβάνει την θετική επίπτωση των εισπραχθέντων τόκων από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, γίνεται πολύ αυστηρός έλεγχος στη σύναψη νέων συμβάσεων και στις διαδικασίες παρακολούθησης προόδου εργασιών, τιμολογήσεων και εισπράξεων. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και σχηματίζεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσπευση αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας είσπραξης απαιτήσεων.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και στις επενδύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για τη διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών και λοιπών ταμειακών υποχρεώσεων του και των χρηματοροών του και διασφαλίζει την ύπαρξη ρευστών διαθέσιμων και ισοδυνάμων όπως επίσης και διαθέσιμων πιστωτικών διευκολύνσεων (χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.) για την κάλυψη των αναγκών του.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών ο Όμιλος έχει προχωρήσει στην αναχρηματοδότηση ή και στην αναδιάρθρωση των δανειακών του υποχρεώσεων με στόχο την καλύτερη διαχείριση της ρευστότητάς του. Στο πλαίσιο αυτό, κατά την διάρκεια της χρήσης πραγματοποιήθηκε η αποπληρωμή των υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου προς τις ελληνικές τράπεζες (ποσό ευρώ 86 εκ), η σύναψη δανείων με εταιρείες του Ομίλου Ελλάκτωρ (συνολικό ποσό ευρώ 85,5 εκ), ενώ τον Δεκέμβριο του 2019 πραγματοποιήθηκε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, ποσό ευρώ 86 εκ από τη μητρική Ελλάκτωρ με σκοπό την περαιτέρω ταμειακή ενίσχυση του Ομίλου. Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης προήλθε μέσω της έκδοσης Ομολογιακού Δανείου, του Ομίλου Ελλάκτωρ, ονομαστικής αξίας ευρώ 600 εκ. Τέλος, αναφορικά με τα δάνεια τα οποία λήγουν εντός ενός έτους, το 2020 πραγματοποιήθηκε αλλαγή των όρων αποπληρωμής μεγάλου μέρους των ενδοεταιρικών δανείων του Ομίλου. Σύμφωνα με τους νέους όρους η αποπληρωμή αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός των επόμενων ετών με τελευταία αποπληρωμή το 2026.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018 αντίστοιχα:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

31 Δεκεμβρίου 2019					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	381.120	2.682	-	-	383.802
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.945	3.542	1.106	-	7.593
Δάνεια	81.567	29.190	-	49.451	160.207

31 Δεκεμβρίου 2018					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	427.131	4.087	49	-	431.267
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.268	309	55	-	1.632
Δάνεια	93.619	56.401	3.726	808	154.554

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

31 Δεκεμβρίου 2019					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	322.869	394	-	-	323.263
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.160	2.262	874	-	5.296
Δάνεια	71.226	27.883	-	49.451	148.560

31 Δεκεμβρίου 2018					
ΛΗΚΤΟΤΗΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ					
	Εντός 1 έτους	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	Σύνολο
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	332.499	1.002	49	-	333.551
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.268	309	55	-	1.632
Δάνεια	86.177	56.401	3.726	808	147.112

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελάτων, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Η διαχείριση των κεφαλαίων στοχεύει στη διασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας των εταιρειών του Ομίλου, την επίτευξη των αναπτυξιακών του σχεδίων σε συνδυασμό με την πιστοληπτική του ικανότητα.

Για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του Ομίλου θα πρέπει να αξιολογηθεί ο Καθαρός Δανεισμός του Ομίλου (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	84.513	88.242
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	67.683	59.084
Σύνολο δανείων	152.196	147.326
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	73.008	180.269
Καθαρός Δανεισμός/(Διαθέσιμα)	79.187	(32.942)
Σύνολο Καθαρής Θέσης Ομίλου	105.116	139.755
Σύνολο Κεφαλαίων	184.303	106.813
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	0,430	-

Σημείωση:

(1) Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2019 ευρώ 57.911 χιλ., (2018 ευρώ 168.111 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις ευρώ 15.098 χιλ., (2018 ευρώ 12.157 χιλ.).

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2019 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 43% ενώ ο δείκτης στις 31.12.2018 για τον Όμιλο δεν έχει εφαρμογή. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας στις 31.12.2019 και στις 31.12.2018 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Βραχυπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	73.386	81.181
Μακροπρόθεσμος τραπεζικός δανεισμός	64.929	59.084
Σύνολο δανείων	138.315	140.265
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ⁽¹⁾	57.017	147.014
Καθαρός Δανεισμός/(Διαθέσιμα)	81.297	(6.748)
Σύνολο Καθαρής Θέσης Εταιρείας	209.217	264.237
Σύνολο Κεφαλαίων	290.514	257.488
Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης	0,280	-

Σημείωση:

(1) Στα συνολικά Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του 2019 ευρώ 43.440 χιλ., (2018 ευρώ 136.983 χιλ.) έχουν προστεθεί οι Δεσμευμένες καταθέσεις ευρώ 13.577 χιλ., (2018 ευρώ 10.030 χιλ.).

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2019 για την Εταιρεία υπολογίζεται σε 28% ενώ ο δείκτης στις 31.12.2018 για την εταιρεία δεν έχει εφαρμογή. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ταμειακές και μη ταμειακές κινήσεις των κονδυλίων του Καθαρού Δανεισμού για τη χρήση του 2019:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ

	Υποσύνολο Δανείων		Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Εταιρικά Δάνεια	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δεσμευμένες καταθέσεις	
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2019	1.575	145.752	168.111	12.157	(32.942)
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση υποχρεώσεων από μισθώσεις	3.956	-	-	-	3.956
Ταμειακές κινήσεις	737	-	(110.791)	2.941	108.588
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(264)	591	-	(855)
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	26	12	-	-	38
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	-	402	-	-	402
Μη ταμειακές κινήσεις	1.036	(1.036)	-	-	-
Καθαρός Δανεισμός / Διαθέσιμα 31.12.2019	7.330	144.865	57.911	15.098	79.187

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Υποσύνολο Δανείων		Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Εταιρικά Δάνεια	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Δεσμευμένες καταθέσεις	
Καθαρός Δανεισμός/Διαθέσιμα 01.01.2019	1.575	138.690	136.983	10.030	(6.748)
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση υποχρεώσεων από μισθώσεις	3.023	-	-	-	3.023
Ταμειακές κινήσεις	(554)	(4.702)	(93.986)	4.670	84.060
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(167)	443	(1.123)	513
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	6	83	-	-	89
Απόσβεση εξόδων έκδοσης δανείων	-	360	-	-	360
Μη ταμειακές κινήσεις	1.038	(1.038)	-	-	-
Καθαρός Δανεισμός / Διαθέσιμα 31.12.2019	5.089	133.226	43.440	13.577	81.298

3.3 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των ευλόγων αξιών τους:

ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	152.196	147.326	150.168	147.544

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	138.315	140.265	136.287	140.483

Η εύλογη αξία των βραχυπρόθεσμων πελατών και λοιπών απαιτήσεων, των βραχυπρόθεσμων προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων καθώς και των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Οι εύλογες αξίες των δανείων και των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων προσδιορίζονται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας που ανήκουν στο Επίπεδο 1 και αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018. Τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά στοιχεία κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3 και είναι μικρής σημαντικότητας (σημείωση 10).

	31 Δεκεμβρίου 2019			
	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ	
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	97	97	97	97

	31 Δεκεμβρίου 2018			
	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ	
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	4.435	4.435	350	350

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης βάσει κόστους (cost to cost method) για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,
- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

(β) Προβλέψεις

(i) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Εκτιμήσεις αναφορικά με τον έλεγχο υπεραξίας

Στα πλαίσια του ετήσιου ελέγχου απομείωσης της υπεραξίας, η Διοίκηση του Ομίλου υπολογίζει τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) σύμφωνα με τη μέθοδο της αξίας χρήσεως (value in use). Οι βασικές υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό απαιτούν εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τα προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους (EBITDA) της κάθε ΜΔΤΡ, όπως προκύπτουν από τα εγκεκριμένα επιχειρηματικά πλάνα, το ρυθμό ανάπτυξης εις το διηνεκές, το μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης και το επιτόκιο προεξόφλησης. Στις 31.12.2019 ο Όμιλος προχώρησε στην απομείωση της υπεραξίας ποσού ευρώ 5.339 χιλ. (σημείωση 6).

(ε) Εκτιμήσεις για απομείωση επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα). Στις 31.12.2019 η Εταιρεία προχώρησε σε απομείωση συμμετοχής της σε θυγατρικές (σημείωση 9).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Ενσώματα πάγια

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Μηγ/κός Εξοπλισμός Φ/Β πάρκων	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος							
1 Ιανουαρίου 2018	90.080	41.034	243.439	4.637	23.709	3.609	406.507
Συναλλαγματικές διαφορές	669	369	1.778	(61)	340	(3)	3.092
Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ISF	(264)	(13)	(168)	-	(54)	-	(499)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση	1.335	1.297	2.323	667	1.177	115	6.914
Πωλήσεις/Διαγραφές	(5.993)	(2.505)	(9.402)	-	(1.427)	(9)	(19.335)
Αναταξινομήσεις από Ακιν. υπό εκτέλεση	-	-	76	-	-	(76)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	85.828	40.182	238.046	5.242	23.744	3.637	396.679
1 Ιανουαρίου 2019	85.828	40.182	238.046	5.242	23.744	3.637	396.679
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	792	3.151	13	-	-	-	3.956
Συναλλαγματικές διαφορές	(195)	10	554	(107)	126	(1)	388
Προσθήκες εκτός από μισθώσεις	199	1.034	1.932	166	554	342	4.227
Προσθήκες από μισθώσεις	4.798	-	435	-	-	-	5.233
Πωλήσεις/Διαγραφές	(284)	(7.749)	(48.072)	-	(1.368)	(18)	(57.490)
31 Δεκεμβρίου 2019	91.138	36.629	192.907	5.301	23.057	3.960	352.992
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
1 Ιανουαρίου 2018	(27.018)	(35.330)	(211.068)	(1.127)	(21.693)	-	(296.236)
Συναλλαγματικές διαφορές	(584)	(284)	(1.342)	15	(327)	-	(2.523)
Αποσβέσεις χρήσης	(4.197)	(2.222)	(9.612)	(529)	(969)	-	(17.529)
Πωλήσεις/Διαγραφές	3.814	2.223	8.261	-	1.035	-	15.333
31 Δεκεμβρίου 2018	(27.985)	(35.613)	(213.761)	(1.642)	(21.954)	-	(300.955)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις							
1 Ιανουαρίου 2019	(27.985)	(35.613)	(213.761)	(1.642)	(21.954)	-	(300.955)
Συναλλαγματικές διαφορές	(24)	(6)	(500)	43	(120)	-	(607)
Αποσβέσεις χρήσης	(2.367)	(2.496)	(7.598)	(605)	(740)	-	(13.807)
Πωλήσεις/Διαγραφές	284	6.660	41.616	-	872	-	49.431
31 Δεκεμβρίου 2019	(30.092)	(31.456)	(180.244)	(2.203)	(21.943)	-	(265.938)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	57.843	4.568	24.285	3.601	1.790	3.637	95.724
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	61.045	5.173	12.664	3.098	1.114	3.960	87.054

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	4.171	4.171
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	792	3.151	13	3.956
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	792	3.151	4.184	8.127
Προσθήκες	4.798	-	435	5.233
Αποσβέσεις χρήσης	(871)	(1.194)	(517)	(2.582)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	4.720	1.957	4.101	10.777

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηγ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2018	43.124	34.059	219.032	21.141	3.397	320.753
Συναλλαγματικές διαφορές	590	289	1.703	330	(0)	2.913
Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ISF	(264)	(13)	(168)	(54)	-	(499)
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση	298	1.083	1.540	877	23	3.821
Πωλήσεις/Διαγραφές	(676)	(1.890)	(8.780)	(1.530)	(9)	(12.886)
31 Δεκεμβρίου 2018	43.073	33.528	213.326	20.764	3.411	314.102
1 Ιανουαρίου 2019	43.073	33.528	213.326	20.764	3.411	314.102
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	13	3.011	-	-	-	3.023
Συναλλαγματικές διαφορές	203	(1)	527	106	-	835
Προσθήκες εκτός από χρηματοδοτική μίσθωση	199	828	1.837	320	-	3.184
Προσθήκες με χρηματοδοτική μίσθωση	3.305	-	-	-	-	3.305
Πωλήσεις/Διαγραφές	(278)	(6.159)	(44.553)	(1.180)	(18)	(52.188)
31 Δεκεμβρίου 2019	46.514	31.207	171.137	20.010	3.393	272.261
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2018	(16.372)	(29.408)	(191.240)	(19.607)	-	(256.627)
Συναλλαγματικές διαφορές	(540)	(181)	(1.315)	(293)	-	(2.330)
Αποσβέσεις χρήσης	(2.977)	(1.872)	(8.743)	(854)	-	(14.446)
Πωλήσεις/Διαγραφές	577	1.750	8.047	1.151	-	11.525
31 Δεκεμβρίου 2018	(19.313)	(29.712)	(193.251)	(19.603)	-	(261.878)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2019	(19.313)	(29.712)	(193.251)	(19.603)	-	(261.878)
Συναλλαγματικές διαφορές	(108)	1	(496)	(96)	-	(700)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.035)	(2.238)	(6.900)	(502)	-	(10.676)
Πωλήσεις/Διαγραφές	278	5.094	38.146	789	-	44.308
31 Δεκεμβρίου 2019	(20.177)	(26.855)	(162.502)	(19.412)	-	(228.946)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	23.760	3.817	20.075	1.161	3.411	52.224
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	26.337	4.352	8.635	598	3.393	43.315

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης που περιλαμβάνονται στα παραπάνω κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως ακολούθως:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Μισθωμένα πάγια βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	-	4.171	4.171
Επίδραση ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019: Αναγνώριση Δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	13	3.011	-	3.023
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16 την 1.1.2019	13	3.011	4.171	7.194
Προσθήκες	3.305	-	-	3.305
Αποσβέσεις χρήσης	(588)	(1.148)	(358)	(2.094)
Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων την 31 Δεκεμβρίου 2019	2.730	1.862	3.813	8.406

Το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για τον Όμιλο και την Εταιρεία τόσο κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, όσο και την 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν 5%.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογισμικό	Υπεραξία	Λοιπά	Σύνολο
Κόστος				
Δημοσιευμένα στοιχεία	3.337	5.339	724	9.400
Συναλλαγματικές διαφορές	34	-	-	34
Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ISF	(35)	-	-	(35)
Προσθήκες	212	-	-	212
Πωλήσεις	(9)	-	-	(9)
Διαγραφές	(171)	-	-	(171)
Αναταξινομήσεις	345	-	-	345
31 Δεκεμβρίου 2018*	3.714	5.339	724	9.777
1 Ιανουαρίου 2019	3.714	5.339	724	9.777
Συναλλαγματικές διαφορές	10	-	-	10
Προσθήκες	220	-	-	220
Πωλήσεις	(15)	-	-	(15)
Απομειώσεις	-	(5.339)	-	(5.339)
Διαγραφές	(6)	-	-	(6)
31 Δεκεμβρίου 2019	3.923	-	724	4.647
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Δημοσιευμένα στοιχεία	(3.091)	-	(724)	(3.815)
Συναλλαγματικές διαφορές	(30)	-	-	(30)
Αποσβέσεις χρήσης	(161)	-	-	(161)
Πωλήσεις	3	-	-	3
Διαγραφές	159	-	-	159
Αναταξινομήσεις	(345)	-	-	(345)
31 Δεκεμβρίου 2018*	(3.466)	-	(724)	(4.190)
1 Ιανουαρίου 2019	(3.466)	-	(724)	(4.190)
Συναλλαγματικές διαφορές	(9)	-	-	(9)
Αποσβέσεις χρήσης	(115)	-	-	(115)
Πωλήσεις	(126)	-	-	(126)
Διαγραφές	6	-	-	6
31 Δεκεμβρίου 2019	(3.710)	-	(724)	(4.434)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	248	5.339	-	5.587
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	213	-	-	213

Η υπεραξία του Ομίλου την 31.12.2018, ποσού ευρώ 5.339χιλ. αφορά εταιρείες που είχαν εξαγοραστεί οι οποίες δραστηριοποιούνταν στον τομέα των Λατομείων. Η Διοίκηση του Ομίλου πραγματοποίησε έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας βάσει των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών σε σχέση με την δραστηριότητα αυτή. Από τον έλεγχο προέκυψε ζημιά απομείωσης για τη συνολική αξία της ανωτέρω υπεραξίας ποσού ευρώ 5.339 χιλ., η οποία επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Λογισμικό	Υπεραξία	Σύνολο
Κόστος			
Δημοσιευμένα στοιχεία	2.734	579	3.313
Συναλλαγματικές διαφορές	30	-	30
Αποαναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ISF	(35)	-	(35)
Προσθήκες	78	-	78
Πωλήσεις	(9)	-	(9)
Διαγραφές	(105)	-	(105)
Αναταξινομήσεις	345	-	345
31 Δεκεμβρίου 2018*	3.039	579	3.617
1 Ιανουαρίου 2019	3.039	579	3.617
Συναλλαγματικές διαφορές	4	-	4
Προσθήκες	202	-	202
Απομειώσεις	-	(579)	(579)
Διαγραφές	(6)	-	(6)
31 Δεκεμβρίου 2019	3.238	-	3.238
Συσσωρευμένες αποσβέσεις			
Δημοσιευμένα στοιχεία	(2.491)	-	(2.491)
Συναλλαγματικές διαφορές	(25)	-	(25)
Αποσβέσεις χρήσης	(118)	-	(118)
Πωλήσεις	2	-	2
Διαγραφές	99	-	99
Αναταξινομήσεις	(352)	-	(352)
31 Δεκεμβρίου 2018*	(2.884)	-	(2.884)
1 Ιανουαρίου 2019	(2.884)	-	(2.884)
Συναλλαγματικές διαφορές	(4)	-	(4)
Αποσβέσεις χρήσης	(67)	-	(67)
Πωλήσεις	(140)	-	(140)
Διαγραφές	6	-	6
31 Δεκεμβρίου 2019	(3.089)	-	(3.089)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	155	579	733
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2019	150	-	150

7 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	124.291	112.446
Προσθήκες νέες	-	1.360
Αύξηση κόστους συμμετοχής	19.800	20.000
Απομείωση κόστους συμμετοχής	(59.605)	-
Μείωση κόστους συμμετοχής	-	(9.515)
Λοιπά	21	-
Στο τέλος της χρήσης	84.507	124.291

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Στην χρήση του 2019, η αύξηση κόστους συμμετοχής ποσού ευρώ 19.800 χιλ. αφορά στην εταιρεία AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL, η οποία ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια του έτους για λόγους ρευστότητας. Η απομείωση κόστους συμμετοχής ποσού ευρώ 59.605 χιλ. αφορά στην ίδια εταιρεία και προέκυψε στο τέλος της χρήσης μετά από αξιολόγηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών καθώς, και της αξίας των περιουσιακών της στοιχείων.

8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις & κοινοπραξίες

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	4.279	4.622	2.026	2.268
Συναλλαγματικές διαφορές	(16)	5	-	-
Λύση εταιρειών	(285)	-	(1.572)	-
Προσθήκες νέες	-	-	570	-
Αύξηση κόστους συμμετοχής	-	8	-	-
(Πωλήσεις)	-	(305)	-	(242)
Μερίδιο κέρδους/ ζημιάς (μετά από φόρους)	(1.270)	(60)	-	-
Λοιπές μεταβολές ιδίων κεφαλαίων	19	8	-	-
Λοιπά	5	-	(21)	-
Στο τέλος της χρήσης	2.733	4.279	1.003	2.026

Από το μερίδιο ζημιάς σε ενοποιημένο επίπεδο το μεγαλύτερο μέρος αφορά στη λύση της συγγενούς εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ.

Συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για συγγενείς επιχειρήσεις για τη χρήση 2019:

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΚΕΡΑΗ / (ΖΗΜΙΕΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)
1	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	8.274	9.754	-	(15)	35,00
2	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	157	85	-	-	50,00
3	AKTOR ASPHALTIC LTD	2.081	2.602	636	(234)	50,00
4	ELLAKTOR VENTURES LTD	56	532	-	(9)	25,00
5	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	241	2.225	-	(1.322)	25,00
6	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	43	9	-	-	50,00
7	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	217	240	128	22	46,61

Συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για συγγενείς επιχειρήσεις για τη χρήση 2018:

A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΚΕΡΑΗ / (ΖΗΜΙΕΣ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)
1	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	8.307	9.773	1	(60)	35,00
2	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ	1	0	-	-	40,00
3	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	157	85	-	-	50,00
4	AKTOR ASPHALTIC LTD	990	1.277	1.352	(141)	50,00
5	ELLAKTOR VENTURES LTD	56	522	-	(12)	25,00

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

6	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	32	631	-	(43)	25,00
7	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	43	9	-	-	50,00
8	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	93	138	31	(54)	46,61

9 Κοινές επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο που έχουν οι συμμετέχοντες στις Κοινές Επιχειρήσεις και συγκεκριμένα στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις καθώς και στα έσοδα και έξοδα τους. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, καθώς και στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της εταιρείας για τις χρήσεις 2019 και 2018:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Απαιτήσεις				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	4.194	10.796	4.031	10.760
Κυκλοφορούν ενεργητικό	238.185	252.146	234.129	246.495
	242.380	262.942	238.159	257.255
Υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.345	4.136	1.345	4.136
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	300.101	310.994	295.136	305.029
	301.445	315.130	296.481	309.165
Καθαρή θέση	(59.066)	(52.187)	(58.322)	(51.910)
Έσοδα	211.478	394.424	208.668	390.065
Έξοδα	(218.224)	(423.033)	(215.137)	(418.709)
Κέρδη / (Ζημιές) (μετά από φόρους)	(6.746)	(28.609)	(6.469)	(28.643)

Στις Κοινές Επιχειρήσεις του παραπάνω πίνακα δεν συμμετέχουν αυτές στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ο Όμιλος συμμετέχει με 100%.

10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης		4.443	20.002	353	1.405
Προσθήκες		-	650	-	-
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής (Πωλήσεις)		1.195 (10.621)	-	-	-
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)		5.088	(16.209)	(254)	(1.052)
Λοιπά		(5)	-	-	-
Στο τέλος της χρήσης		99	4.443	99	353
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		99	4.443	99	353
		99	4.443	99	353

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Ελλάδα (σε ευρώ)	97	350	97	350
Μετοχές – Εξωτερικό (σε CAD)	-	4.085	-	-
Μη εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Ελλάδα	3	8	3	3
	99	4.443	99	353

Στις 31.12.2019, στη γραμμή «Πωλήσεις», ποσό ευρώ 10.621 χιλ. αφορά την πώληση της συμμετοχής στην εταιρεία ELDORADO.

11 Αποθέματα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Α' ύλες	12.823	14.674	11.007	11.585
Τελικά προϊόντα	11.283	6.707	6.140	3.132
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	78	83	78	83
Λοιπά	2.742	5.736	31	1.772
Σύνολο	26.925	27.200	17.256	16.572
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδυκίνητα και κατεστραμμένα αποθέματα:				
Α' ύλες	3.422	600	3.422	600
Τελικά προϊόντα	17	2.357	14	1.755
	3.438	2.957	3.435	2.354
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	23.487	24.243	13.821	14.218

12 Απαιτήσεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πελάτες	134.149	163.714	104.668	121.143
Παρακρατημένες εγγυήσεις	25.778	30.465	23.199	28.939
Σύνολο Πελατών	159.926	194.179	127.867	150.081
Πελάτες - Συνδεδεμένα μέρη	12.786	19.165	13.564	33.928
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(31.227)	(33.986)	(22.296)	(24.716)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	141.485	179.358	119.135	159.293
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	324.707	255.959	274.878	149.042
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	20.951	8.393	15.838	4.463
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	1.679	2.423	486	1.312
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη	54	8	28.055	16.350
Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	6.850	57.996
Λοιπές Απαιτήσεις	125.423	189.126	115.858	173.002
Λοιπές Απαιτήσεις - Συνδεδεμένα μέρη	4.926	2.696	31.993	29.037
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης Λοιπών Απαιτήσεων	(12.397)	(16.076)	(9.867)	(14.362)
Σύνολο	606.828	621.888	583.226	576.132
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.458	10.268	8.311	10.225
Κυκλοφορούν ενεργητικό	598.370	611.620	574.915	565.907
	606.828	621.888	583.226	576.132

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι Συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε ευρώ 32.401 χιλ. (31.12.2018: ευρώ 49.682 χιλ.) όπως αναφέρεται και στη σημείωση 19.

Το έσοδο που αναγνωρίστηκε στον Όμιλο μέσα στη χρήση του 2019, το οποίο αφορά σε Συμβατικές υποχρεώσεις που υπήρχαν την 31.12.2018 ανέρχεται σε ευρώ 49.682 χιλ.

Οι Συμβατικές υποχρεώσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε ευρώ 16.825 χιλ. (31.12.2018: ευρώ 43.173 χιλ.) όπως αναφέρεται και στη σημείωση 19.

Το έσοδο που αναγνωρίστηκε στην Εταιρεία μέσα στη χρήση του 2019, το οποίο αφορά σε Συμβατικές υποχρεώσεις που υπήρχαν την 31.12.2018 ανέρχεται σε ευρώ 43.173 χιλ.

Οι σημαντικότερες ποσοτικές μεταβολές στα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και στις Συμβατικές υποχρεώσεις μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Συμβατικές Υποχρεώσεις	Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	Συμβατικές Υποχρεώσεις
Νέες συμβάσεις	3.033	1.405	1.858	1.405
Συμπληρωματικές συμβάσεις	1.817	-	1.817	-
Χρονικές διαφορές	(41.035)	(18.697)	25.707	(27.753)
Διεκδικήσεις	104.933	-	96.454	-

Το ανεκτέλεστο ανακεφαλαιωτικό υπόλοιπο των υφιστάμενων συμβάσεων έως 31.12.2019, ανέρχεται σε 1,3 δις.

Η αύξηση ποσού ευρώ 105 εκατ. αφορά διεκδικήσεις (claims) κυρίως σε Ελλάδα, Ρουμανία και Μέση Ανατολή οι οποίες βασίζονται κυρίως σε καθυστερήσεις ολοκλήρωσης εργασιών και απρόβλεπτες εργασίες, για τις οποίες ο Όμιλος είτε έχει οριστική Διαιτητική Απόφαση είτε βρίσκεται σε προχωρημένες συζητήσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες, έχοντας υποβάλει παράλληλα τις απαραίτητες αιτήσεις αποζημιώσεων, με βάση τους συμβατικούς όρους και την εκάστοτε νομοθεσία.

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια, έχουν δοθεί εγγυήσεις καλής εκτέλεσης για τις οποίες η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν επιβαρύνσεις. Οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στη σημείωση 2.20. Το έσοδο από συμβάσεις κατασκευής στη χρήση του 2019 ανέρχεται για τον όμιλο σε ευρώ 773.482 χιλ (31.12.2018: ευρώ 1.427.593 χιλ.) και για την εταιρεία σε ευρώ 639.951 (31.12.2018: ευρώ 984.465 χιλ.)

Ο λογαριασμός «Λοιπές Απαιτήσεις» αναλύεται ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιποί Χρεώστες	32.944	48.785	43.061	52.730
Δημόσιο (παρακρατούμενοι & προκαταβλητέοι φόροι) & Ασφαλιστικοί οργανισμοί	42.604	56.867	33.830	47.959
Έξοδα επόμενων χρήσεων	4.471	7.132	3.141	5.300
Απαιτήσεις από συνεταιίρους σε κοινοπρακτικά σχήματα	4.941	15.739	2.545	14.156
Προκαταβολές προμηθευτών / πιστωτών	36.658	56.331	30.090	49.540
Επιταγές (μεταχρονολογημένες) εισπρακτέες	3.806	4.272	3.191	3.318
	125.423	189.126	115.858	173.002

Τα δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη χορηγούνται σε όρους αγοράς και είναι ως επί το πλείστον κυμαινόμενου επιτοκίου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Πελατών παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	21.958	17.125
Αναπροσαρμογή λόγω ΔΠΧΑ 9	4.871	4.871
Πρόβλεψη απομείωσης	8.007	3.565
Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	(241)	(241)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(653)	(633)
Συναλλαγματικές διαφορές	43	28
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	33.986	24.716
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2019	33.986	24.716
Πρόβλεψη απομείωσης	270	115
Διαγραφή απαιτήσεων μέσα στη χρήση	(1.078)	(1.118)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(1.608)	(1.567)
Συναλλαγματικές διαφορές	(343)	150
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	31.227	22.297

Οι λοιπές απαιτήσεις δεν παρουσιάζουν καθυστερήσεις σε σχέση με τους συναλλακτικούς όρους. Παρόλα αυτά ο Όμιλος έχει εντοπίσει ορισμένες απαιτήσεις ανειλημμένου πιστωτικού κινδύνου για τις οποίες σχημάτισε πρόβλεψη.

Η μεταβολή στην πρόβλεψη απομείωσης των Λοιπών Απαιτήσεων παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2018	7.921	7.920
Πρόβλεψη απομείωσης	8.079	6.366
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	76	76
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	16.076	14.362
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2019	16.076	14.362
Πρόβλεψη απομείωσης	1.756	895
Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	(5.434)	(5.390)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	12.398	9.867

Οι προβλέψεις απομείωσης για τους Πελάτες και τις Λοιπές απαιτήσεις δεν αφορούν απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη.

Η ανάλυση ενηλικίωσης των υπολοίπων Πελατών έχει ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	109.467	154.037	104.070	141.139
Είναι σε καθυστέρηση:				
3 - 6 μήνες	5.128	9.136	4.000	6.329
6 μήνες - 1 έτος	5.020	3.935	4.124	3.276
Πάνω από 1 έτος	53.098	46.236	29.237	33.265
	172.713	213.344	141.431	184.009
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(31.227)	(33.986)	(22.296)	(24.716)
Καθαρές απαιτήσεις Πελατών	141.485	179.358	119.135	159.293

Μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη μέθοδο του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η οποία χρησιμοποιεί την πρόβλεψη της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς για όλη τη διάρκεια ζωής των εμπορικών απαιτήσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η πρόβλεψη απομείωσης πελατών ποσού ευρώ 31.227 χιλ. σε επίπεδο Ομίλου και ποσού ευρώ 22.296 χιλ. σε επίπεδο Εταιρείας αφορά κατά κύριο λόγο απαιτήσεις που είναι σε καθυστέρηση για διάστημα μεγαλύτερο του 1 έτους για τις οποίες ο Όμιλος έχει βάσιμες ενδείξεις μη αποπληρωμής, βάσει νομικών γνωμοδοτήσεων και αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των χρεωστών αυτών.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας του Ομίλου λαμβάνονται κατά περίπτωση καλύμματα ή εξασφαλίσεις προς κάλυψη των απαιτήσεων (όπως ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, εγγυήσεις διεθνών φορέων και προεγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις πελατών). Σημαντική διασφάλιση, κυρίως στα έργα του κλάδου κατασκευής, αποτελούν οι προκαταβολές πελατών, οι οποίες στις 31.12.2019 ανέρχονταν για τον Όμιλο σε ευρώ 83.213 χιλ. (31.12.2018: 119.619 χιλ.) και για την εταιρεία σε ευρώ 68.859 χιλ. (31.12.2018: 97.723 χιλ.) και αναφέρονται στη σημείωση 19 «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Πελάτες Δημοσίου	41.068	35.786	37.762	32.575
Παρακρατημένες εγγυήσεις Δημοσίου	4.738	1.879	4.726	1.879
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια Δημοσίου	74.340	45.342	69.174	39.148
Απαιτήσεις από φόρους και ασφαλιστικούς οργανισμούς	27.837	45.416	24.447	41.901
	147.982	128.422	136.110	115.503

Αναφορικά με τα έργα Ελληνικού Δημοσίου πραγματοποιούνται μηνιαίες πιστοποιήσεις, οι οποίες και εγκρίνονται εντός των συμβατικών χρονικών ορίων και ακολουθεί η τιμολόγηση και είσπραξή τους. Όπως προκύπτει και από τον πίνακα της ενηλικίωσης των απαιτήσεων, οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης, ενώ στα υπό εξέλιξη έργα συμμετέχουν στη χρηματοδότηση και διεθνείς τράπεζες αναπτυξιακού χαρακτήρα (EIB, EBRD κ.λ.π.), οι οποίες εξασφαλίζουν την ομαλή τους εξέλιξη και συντελούν στη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

13 Δεσμευμένες καταθέσεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	1.049	343	1.049	343
Κυκλοφορούν ενεργητικό	14.049	11.814	12.528	9.687
Σύνολο	15.098	12.157	13.577	10.030

14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Διαθέσιμα στο ταμείο	258	194	87	107
Καταθέσεις όψεως	57.185	154.264	43.324	125.338
Καταθέσεις προθεσμίας	468	13.654	29	11.538
Σύνολο	57.911	168.111	43.440	136.983

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Rating Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (S&P)	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	Ποσοτό Καταθέσεων όψεως και προθεσμίας		Ποσοτό Καταθέσεων όψεως και προθεσμίας	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
AA-	10,2%	0,3%	0,2%	0,0%
A+	0,3%	0,3%	0,1%	0,1%
A	0,0%	1,4%	0,0%	1,6%
A-	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
BBB+	0,8%	2,0%	7,0%	2,3%
BBB	1,4%	0,0%	0,9%	0,0%
BBB-	0,0%	5,8%	0,0%	7,1%
BB-	0,6%	1,4%	0,0%	0,0%
B+	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%
B	41,7%	0,0%	30,7%	0,0%
B-	7,7%	47,0%	6,6%	45,7%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	37,4%	41,7%	54,5%	43,1%
ΣΥΝΟΛΟ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

15 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	Αριθμός μετοχών	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	Σύνολο
1-Ιαν-18	48.827.326	146.482	76.044	222.526
Έκδοση νέων μετοχών	22.839.000	68.517	33.117	101.634
31-Δεκ-18	71.666.326	214.999	109.161	324.160
1-Ιαν-19	71.666.326	214.999	109.161	324.160
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών	-	(71.666)	-	(71.666)
Έκδοση νέων μετοχών	22.631.579	45.263	40.737	86.000
31-Δεκ-19	94.297.905	188.596	149.898	338.494

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας οι οποία έλαβε χώρα στις 31/12/2019, αποφασίστηκε η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της μητρικής ΑΚΤΩP συνολικά κατά το ποσό των ευρώ 71.666 χιλ. με συμψηφισμό συσσωρευμένων ζημιών από το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέο» της Εταιρείας μέσω μείωσης της ονομαστικής αξίας της μετοχής από το ποσό των ευρώ 3 στο ποσό των ευρώ 2. Επίπλέον, αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της μητρικής ΑΚΤΩP συνολικά κατά το ποσό των ευρώ 86.000 χιλ. με την έκδοση 22.631.579 κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας ευρώ 2 έκαστη στην τιμή διάθεσης των ευρώ 3,80. Η προκύπτουσα υπέρ το άρτιο διαφορά ποσού ευρώ 40.737 χιλ. αποτέλεσε αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Η παραπάνω αύξηση καλύφθηκε από την μητρική εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩP ΑΕ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

16 Λοιπά αποθεματικά

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό Συν/κών Διαφορών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/(ζημιών)	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018								
Δημοσιευμένα στοιχεία*	25.208	56.644	(449)	-	(2.523)	(789)	75.567	153.656
Αναταξινόμηση	-	-	449	(449)	-	-	-	-
1 Ιανουαρίου 2018								
Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία	25.208	56.644	-	(449)	(2.523)	(789)	75.567	153.656
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(5.166)	-	-	(5.166)
Εξαγορά / απορρόφηση θυγατρικής	-	-	-	-	(2.640)	-	-	(2.640)
Μεταφορά από τα αποτελέσματα	32	27.373	-	-	-	-	-	27.405
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	(16.209)	-	-	-	(16.209)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	(113)	-	(113)
31 Δεκεμβρίου 2018	25.240	84.017	-	(16.658)	(10.329)	(902)	75.567	156.933
1 Ιανουαρίου 2019	25.240	84.017	-	(16.658)	(10.329)	(902)	75.567	156.933
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(6.496)	-	-	(6.496)
Μεταφορά από/σε αποτελέσματα	54	(57)	-	30.146	-	-	-	30.143
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	6.082	-	-	-	6.082
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	-	-	(98)	-	(98)
Λοιπά	-	-	-	1.460	(1.460)	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2019	25.293	83.960	-	21.030	(18.285)	(1.000)	75.567	186.565

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά & έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό Αναπροσαρμογών χρηματ/κών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω συνολ. εισοδημάτων	Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ζημιών	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018								
Δημοσιευμένα στοιχεία*	22.545	61.315	(449)	-	(7.970)	(671)	73.119	147.888
Αναταξινόμηση 1 Ιανουαρίου 2018 Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία	-	-	449	(449)	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(562)	-	-	(562)
Απορρόφηση Θυγατρικών	-	-	-	-	(2.407)	-	-	(2.407)
Μεταφορά από / στα αποτελέσματα εις νέον Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	27.373	-	-	-	-	-	27.373
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	(1.052)	-	-	-	(1.052)
	-	-	-	-	-	(98)	-	(98)
31 Δεκεμβρίου 2018	22.545	88.688	-	(1.501)	(10.940)	(769)	73.119	171.141
1 Ιανουαρίου 2019								
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	(1.813)	-	-	(1.813)
Μεταφορά από / στα αποτελέσματα εις νέον Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	655	-	-	-	655
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	-	-	-	741	-	-	-	741
	-	-	-	-	-	(112)	-	(112)
31 Δεκεμβρίου 2019	22.545	88.688	-	(105)	(12.754)	(881)	73.119	170.612

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 158-160 του Ν. 4548/2018 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Ειδικά και Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, αφορούν σε αποθεματικά που σχηματίστηκαν κατά εφαρμογή ειδικών διατάξεων νόμων και δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την διανομή τους.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

17 Δάνεια

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	-	1.966	-	1.966
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	4.385	354	2.929	354
Ομολογιακό Δάνειο	-	36.765	-	36.765
Από συνδεδεμένα μέρη	62.000	20.000	62.000	20.000
Λοιπά	1.298	-	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	67.683	59.084	64.929	59.084
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	9.431	11.685	8.129	8.186
Τραπεζικός δανεισμός	4.166	43.003	3.588	37.211
Ομολογιακό Δάνειο	-	17.222	-	17.222
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.945	1.221	2.160	1.221
Από συνδεδεμένα μέρη	58.620	15.110	59.509	17.339
Λοιπά	9.351	-	-	-
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	84.513	88.242	73.386	81.181
Σύνολο δανείων	152.196	147.326	138.315	140.265

Κατά την διάρκεια της χρήσης πραγματοποιήθηκε η αποπληρωμή των υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου προς τις ελληνικές τράπεζες (ποσό ευρώ 86 εκ.) και η σύναψη δανείων με εταιρείες του Ομίλου Ελλάκτωρ (συνολικό ποσό ευρώ 85,5 εκ.) με στόχο την καλύτερη διαχείριση της ρευστότητάς του. Επιπλέον, αναφορικά με τα δάνεια τα οποία λήγουν εντός ενός έτους, το 2020 πραγματοποιήθηκε αλλαγή των όρων αποπληρωμής μεγάλου μέρους των ενδοεταιρικών δανείων του Ομίλου. Σύμφωνα με τους νέους όρους η αποπληρωμή αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός των επόμενων ετών με τελευταία αποπληρωμή το 2026.

Η έκθεση σε μεταβολές των επιτοκίων και οι ημερομηνίες ανατιμολόγησης των συμβολαίων περιγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ		
	ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	έως 6 μήνες	6-12 μήνες	Σύνολο
31-Δεκ-18				
Σύνολο δανείων	46.847	100.479	-	147.326
	46.847	100.479	-	147.326
31-Δεκ-19				
Σύνολο δανείων	133.605	17.605	986	152.195
	133.605	17.605	986	152.195

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	ΣΤΑΘΕΡΟΥ	ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ		
	ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	έως 6 μήνες	6-12 μήνες	Σύνολο
31-Δεκ-18				
Σύνολο δανείων	39.568	100.697	-	140.265
	39.568	100.697	-	140.265
31-Δεκ-19				
Σύνολο δανείων	121.800	16.515	-	138.315
	121.800	16.515	-	138.315

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μεταξύ 1 και 2 ετών	29.669	54.816	27.127	54.816
Μεταξύ 2 και 5 ετών	1.014	3.478	802	3.478
Πάνω από 5 έτη	37.000	790	37.000	790
	67.683	59.084	64.929	59.084

Από το σύνολο του δανεισμού του Ομίλου, ποσό ευρώ 133,6 εκατ. αφορά δάνεια σταθερού επιτοκίου με μέσο επιτόκιο 4,98% (έναντι ευρώ 46,8 εκατ. με μέσο επιτόκιο 4,81% για το 2018). Τα υπόλοιπα δάνεια ευρώ 18,6 εκατ. (έναντι ευρώ 100,5 εκατ. για το 2018) είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (π.χ. για δάνεια σε ευρώ, Euribor πλέον περιθωρίου).

Σε επίπεδο Εταιρείας από το σύνολο του δανεισμού, ποσό ευρώ 121,8 εκατ. αφορά δάνεια σταθερού επιτοκίου με μέσο επιτόκιο 4,51% (έναντι ευρώ 39,6 εκατ. με μέσο επιτόκιο 4,52% για το 2018). Τα υπόλοιπα δάνεια ευρώ 16,5 εκατ. (έναντι ευρώ 100,7 εκατ. για το 2018) είναι κυμαινόμενου επιτοκίου (π.χ. για δάνεια σε ευρώ, Euribor πλέον περιθωρίου).

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα				
Μέχρι 1 έτος	3.201	1.268	2.355	1.268
Από 1 έως 5 έτη	4.648	364	3.136	364
Σύνολο	7.848	1.632	5.491	1.632
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(518)	(57)	(403)	(57)
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	7.331	1.575	5.089	1.575

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύεται παρακάτω:

	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μέχρι 1 έτος	2.945	1.221	2.160	1.221
Από 1 έως 5 έτη	4.372	354	2.929	354
Περισσότερο των 5 ετών	13	-	-	-
Σύνολο	7.331	1.575	5.089	1.575

18 Επιχορηγήσεις

Σημ.	ΕΝΟΠΙΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Στην αρχή της χρήσης	472	717
Πώληση θυγατρικών	-	-
Προσθήκες	188	-
Μεταφορά στα αποτελέσματα (Λοιπά έσοδα-έξοδα)	24	(72)
Στο τέλος της χρήσης	588	472

Η μητρική εταιρεία δεν έχει υπόλοιπα επιχορηγήσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική της δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προμηθευτές	179.686	219.225	127.076	135.171
Δεδουλευμένα έξοδα	31.746	42.725	16.060	28.736
Συμβατικές υποχρεώσεις	32.401	49.692	16.825	43.173
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	16.723	43.250	13.088	38.937
Λοιπές υποχρεώσεις	246.844	284.223	214.324	235.193
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη	23.212	4.714	49.174	32.173
Σύνολο	530.613	643.828	436.546	513.384
Μακροπρόθεσμες	2.682	4.136	394	1.052
Βραχυπρόθεσμες	527.931	639.692	436.152	512.332
Σύνολο	530.613	643.828	436.546	513.384

Ο λογαριασμός «Λοιπές Υποχρεώσεις» αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προκαταβολές Πελατών	83.213	119.619	68.859	97.723
Λοιποί Πιστωτές	11.781	27.587	10.213	21.461
Υποχρεώσεις σε υπεργολάβους	132.330	122.489	121.677	105.999
Υποχρεώσεις προς κοινοπρακτικά σχήματα	7.225	4.383	4.547	3.760
Δικαιούχοι αμοιβών από παροχή υπηρεσίας και αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	12.296	10.144	9.028	6.251
	246.844	284.223	214.324	235.193

20 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά για τον Όμιλο είναι τα παρακάτω:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18*
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	7.996	8.558
	7.996	8.558
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	14.145	17.153
	14.145	17.153
	(6.149)	(8.595)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(8.595)	(7.735)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	2.491	(1.003)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	(15)	22
Συναλλαγματικές διαφορές	(29)	121
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(6.149)	(8.595)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Πάγια με χρηματοδοτικές μισθώσεις	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	3.943	22.130	77	198	26.349
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(112)	(7.172)	(27)	(103)	(7.414)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	-	-	-	(2)
31 Δεκεμβρίου 2018	3.830	14.959	50	95	18.933
1 Ιανουαρίου 2019	3.830	14.959	50	95	18.933
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(42)	(10.744)	(9)	(95)	(10.889)
Συναλλαγματικές διαφορές	(47)	-	-	-	(47)
31 Δεκεμβρίου 2019	3.740	4.215	41	-	7.996

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογικές ζημίες	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	3.507	697	24.431	323	5.126	34.084
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	205	33	(6.086)	-	(563)	(6.410)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(22)	-	(22)
Συναλλαγματικές διαφορές	7	-	(57)	-	(74)	(123)
31 Δεκεμβρίου 2018	3.719	730	18.288	301	4.490	27.528
1 Ιανουαρίου 2019	3.719	730	18.288	301	4.490	27.528
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(78)	(730)	(9.305)	-	(3.267)	(13.380)
(Χρέωση) / πίστωση στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	15	-	15
Συναλλαγματικές διαφορές	2	-	(25)	-	5	(18)
31 Δεκεμβρίου 2019	3.643	-	8.958	316	1.228	14.145

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Τα συμψηφισμένα ποσά για την Εταιρεία είναι τα παρακάτω:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	2.366	3.128
	2.366	3.128
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:		
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	12.453	15.437
	12.453	15.437
	(10.087)	(12.310)

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(12.310)	(11.360)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	2.245	(967)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	(22)	18
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(10.087)	(12.310)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Πάγια με χρηματοδοτικές μισθώσεις	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	17	19.097	77	198	19.389
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1	(7.170)	(27)	(103)	(7.300)
31 Δεκεμβρίου 2018	18	11.927	50	95	12.089
1 Ιανουαρίου 2019	18	11.927	50	95	12.089
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(18)	(9.605)	(6)	(95)	(9.723)
31 Δεκεμβρίου 2019	-	2.322	44	-	2.366

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβεσεις	Φορολογικές ζημιές	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	3.300	512	22.641	319	3.978	30.749
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	300	33	(6.028)	-	(637)	(6.332)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	(18)	-	(18)
31 Δεκεμβρίου 2018	3.600	545	16.612	301	3.341	24.399
1 Ιανουαρίου 2019	3.600	545	16.612	301	3.341	24.399
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(54)	(545)	(8.953)	-	(2.416)	(11.968)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	-	22	-	22
31 Δεκεμβρίου 2019	3.545	-	7.660	323	925	12.453

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

21 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	5.423	5.670	4.716	4.684
Σύνολο	5.423	5.670	4.716	4.684

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων έχουν ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Χρεώσεις στα αποτελέσματα:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	2.903	2.245	2.283	1.973
Σύνολο	2.903	2.245	2.283	1.973

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	5.423	5.670	4.716	4.684
Υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	5.423	5.670	4.716	4.684

Τα ποσά που έχουν καταχωριστεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	775	707	674	628
Χρηματοοικονομικό κόστος	96	93	80	78
Ζημιές από περικοπές	2.032	1.446	1.530	1.267
Σύνολο περιλαμβανομένο στις παροχές σε εργαζομένους	2.903	2.245	2.283	1.973

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Υπόλοιπο έναρξης	5.670	5.770	4.684	4.857
Καταβαλόμενες αποζημιώσεις	(3.262)	(2.437)	(2.386)	(2.226)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων	113	91	134	80
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα	2.903	2.245	2.283	1.973
Υπόλοιπο τέλους	5.423	5.670	4.716	4.684

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα ενοποιημένα στοιχεία όσο και για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,9%	1,7%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,7% ¹	1,8% ¹

¹: Μέσος ετήσιος μακροχρόνιος πληθωρισμός = 1,7% (2018: 1,8%)

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 14,47 έτη και για τα στοιχεία εταιρείας 14,41 έτη.

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών :

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Κάτω από ένα έτος	40	160	28	109
Μεταξύ 1 και 2 ετών	130	184	98	121
Μεταξύ 2 και 5 ετών	480	376	390	283
Πάνω από 5 έτη	5.534	6.635	4.864	5.580
Σύνολο	6.184	7.356	5.379	6.093

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Επίδραση στις συνταξιοδοτικές παροχές στη χρήση 2019				
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-7,54%	7,54%	-7,51%	7,51%
Ρυθμός μεταβολής μισθολογίου	0,50%	7,43%	-7,43%	7,40%	-7,40%

Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
(Κέρδη) / Ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	-	(61)	-	(51)
Εμπειρία (κέρδη) / Ζημιές	113	(61)	134	154
Σύνολο	113	(122)	134	103

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

22 Προβλέψεις

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2018	2.382	2.382	1.907	1.907
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	3.143	3.143	3.143	3.143
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(34)	(34)	(34)	(34)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1)	(1)	(1)	(1)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(930)	(930)	(930)	(930)
31 Δεκεμβρίου 2018	4.560	4.560	4.085	4.085
1 Ιανουαρίου 2019	4.560	4.560	4.085	4.085
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσης	1.572	1.572	1.525	1.525
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(2.989)	(2.989)	(2.725)	(2.725)
Συναλλαγματικές διαφορές	(2)	(2)	(2)	(2)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσης	(199)	(199)	(199)	(199)
31 Δεκεμβρίου 2019	2.941	2.941	2.684	2.684

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μακροπρόθεσμες	1.615	694	1.457	271
Βραχυπρόθεσμες	1.326	3.866	1.227	3.814
Σύνολο	2.941	4.560	2.684	4.085

23 Έξοδα ανά κατηγορία

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19				1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	26	134.960	24	15.068	150.052	179.939	24	15.827	195.790
Αναλώσεις Αποθεμάτων		285.550	-	145	285.694	512.231	-	259	512.490
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	13.102	-	705	13.807	16.729	-	800	17.529
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	62	-	53	115	102	-	59	161
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		7.615	-	181	7.796	12.851	-	751	13.602
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		29.068	-	2.155	31.224	45.908	-	2.690	48.598
Αμοιβές υπεργολάβων		358.999	-	-	358.999	482.256	-	20	482.276
Λοιπές αμοιβές τρίτων		63.842	100	9.935	73.877	134.150	46	13.111	147.307
Λοιπές παροχές τρίτων		5.608	-	505	6.113	11.874	-	382	12.256
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών		17.572	3	110	17.685	22.685	52	290	23.027
Λοιπά		56.020	19	5.589	61.627	90.836	7	6.898	97.741
Σύνολο		972.398	145	34.447	1.006.990	1.509.561	130	41.087	1.550.778

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19				1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Σύνολο
Παροχές σε εργαζομένους	26	100.927	-	9.595	110.522	144.617	-	9.860	154.477
Αναλώσεις Αποθεμάτων		189.033	-	98	189.131	301.692	-	140	301.832
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	10.392	-	284	10.676	14.001	-	445	14.446
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	15	-	51	67	60	-	58	118
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		6.435	-	87	6.521	10.579	-	40	10.619
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		27.124	-	1.321	28.445	42.679	-	1.580	44.259
Αμοιβές υπεργολάβων		240.545	-	-	240.545	344.519	-	19	344.538
Λοιπές αμοιβές τρίτων		17.973	-	4.795	22.768	100.309	-	8.377	108.685
Λοιπές παροχές τρίτων		4.625	-	490	5.115	8.969	-	310	9.279
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών		16.268	-	55	16.322	20.186	-	281	20.467
Λοιπά		34.109	-	2.943	37.052	63.908	-	4.807	68.714
Σύνολο		647.446	-	19.719	667.165	1.051.519	-	25.916	1.077.435

24 Λοιπά έσοδα / Λοιπά κέρδη / (ζημιές)

Στην τρέχουσα χρήση, σχηματίστηκε πρόβλεψη απομείωσης απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων κυρίως για έργα του εξωτερικού.

	Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
		1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
		31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λοιπά Έσοδα					
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων	18	72	245	-	-
Ενοίκια		935	1.952	1.068	2.133
Αμοιβές από τη συμμετοχή σε κοινοπρακτικά σχήματα		2.383	4.300	2.206	4.881
Σύνολο Λοιπά Έσοδα		3.390	6.496	3.274	7.014
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)					
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση/ εκκαθάριση Συγγενών και ΚΞ		-	(18.900)	(1.338)	(18.900)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων		1.300	29	1.223	2.088
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	12	1.608	576	1.567	557
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων	12	(2.026)	(20.423)	(70.104)	(18.276)
Λοιπά Κέρδη / (Ζημιές)		5.383	(8.541)	2.495	(12.054)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/(ζημιές)		6.266	(47.259)	(66.157)	(46.585)
		9.655	(40.763)	(62.883)	(39.571)

Το μεγαλύτερο μέρος των διαγραφών που πραγματοποίησε η Εταιρεία κατά τη χρήση 2019 αφορά σε διαγραφές λοιπών απαιτήσεων από συνδεδεμένα μέρη, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τη Διοίκηση μετά από αξιολόγηση των εξελίξεων στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα εντός του 2019.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

25 Χρηματοοικονομικά έσοδα / έξοδα – καθαρά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Έξοδα τόκων				
-Τραπεζικά δάνεια	(8.687)	(8.472)	(8.227)	(7.982)
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(234)	(307)	(195)	(307)
	(8.920)	(8.779)	(8.422)	(8.289)
Έσοδα τόκων	1.562	1.788	1.661	1.724
Καθαρά (έξοδα) / Έσοδα τόκων	(7.358)	(6.992)	(6.761)	(6.565)
Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα				
Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(1.335)	(601)	(1.303)	(594)
Διάφορα έξοδα τραπεζών	(650)	(1.370)	(308)	(1.064)
Λοιπά	(81)	-	(29)	-
	(2.066)	(1.971)	(1.640)	(1.658)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε Ξένο Νόμισμα	92	(24)	92	(24)
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	(9.332)	(8.986)	(8.309)	(8.247)

26 Παροχές σε εργαζομένους

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Μισθοί και ημερομίσθια	110.841	151.169	83.295	120.841
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	24.242	29.367	19.690	25.299
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.903	2.245	2.283	1.973
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	12.066	13.009	5.255	6.365
Σύνολο	150.052	195.790	110.522	154.477

27 Φόρος εισοδήματος

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Φόρος χρήσης	6.036	6.373	5.278	5.577
Αναβαλλόμενος φόρος	20	2.491	(1.003)	(967)
Σύνολο	8.527	5.370	7.523	4.610

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι χρήσεις έως και το 2013 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των εταιρειών που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 33.

Σύμφωνα με τον νόμο 4646/2019, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων στην Ελλάδα μειώθηκε σε 24% από τη χρήση 2019 και εφεξής.

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρίας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε τον μέσο σταθμικό φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρίας, ως εξής:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(111.600)	(116.425)	(132.890)	(107.178)
Φόρος υπολογιζόμενος βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή που ισχύει στην έδρα της μητρικής εταιρίας, δηλ. 24% (2018: 29%)	(32.121)	(33.763)	(31.894)	(31.082)
Αναμορφώσεις				
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(2.147)	(1.707)	(1.599)	(941)
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	5.318	25.116	33.933	21.634
Διαφορές φόρου προηγούμενων χρήσεων	492	250	421	250
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(404)	(265)	(316)	(264)
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες	7.972	16.497	5.166	16.160
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	30.522	-	2.599	-
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(1.105)	(757)	(788)	(1.147)
Φόροι	8.527	5.370	7.523	4.610

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα είναι:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Συναλλαγματικές διαφορές	(6.497)	-	(6.497)	(5.163)	-	(5.163)
Μεταβολή αξίας χρημ/κών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	6.082	-	6.082	(16.209)	-	(16.209)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(113)	15	(98)	(151)	38	(113)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(528)	15	(513)	(21.523)	38	(21.486)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-19			1-Ιαν έως 31-Δεκ-18		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / πίστωση	Μετά από Φόρους
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.813)	-	(1.813)	(562)	-	(562)
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση	741	-	741	(1.052)	-	(1.052)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	(134)	22	(112)	(131)	33	(98)
Λοιπά Συνολικά Έσοδα	(1.207)	22	(1.185)	(1.745)	33	(1.713)

28 Μερίσματα ανά μετοχή

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2019. Η απόφαση αναμένεται να επικυρωθεί στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

29 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

(α) Υπάρχουν δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Ομίλου για εργατικά ατυχήματα που συνέβηκαν κατά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων από εταιρείες ή κοινοπρακτικά σχήματα που συμμετέχει ο Όμιλος. Λόγω του ότι ο Όμιλος είναι ασφαλισμένος έναντι εργατικών ατυχημάτων, δεν αναμένεται να προκύψει σημαντική επιβάρυνση από ενδεχόμενη αρνητική έκβαση των δικαστικών αποφάσεων.

(β) Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Για την κλειόμενη χρήση 2019 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019, οι χρήσεις έως και το 2013 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται στη Σημείωση 33. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η μητρική εταιρεία ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2010, 2011, 2012 και 2013 και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2018 και έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη.

Στη Σημείωση 33 με αστερίσκο (*) στη στήλη των ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων, σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις αντίστοιχες χρήσεις.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

30 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	33.286	59.155	23.571	67.037
Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	4.470	15.585
Πωλήσεις	-	-	3.599	13.826
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	-	-	496	1.498
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	375	262
Πωλήσεις προς συγγενείς	-	-	4.897	11.679
Πωλήσεις	-	-	4.834	11.521
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	-	-	63	159
Πωλήσεις προς συνδεδεμένα μέρη	33.286	59.155	14.204	39.773
Πωλήσεις	32.768	58.483	13.752	39.262
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	518	672	452	511
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.296	2.808	10.227	15.015
Αγορές από θυγατρικές	-	-	5.410	12.445
Αγορές από συγγενείς				
Κόστος πωληθέντων	-	-	5.101	10.290
Έξοδα διοίκησης	-	-	233	1.925
Λοιπά έξοδα εκμετάλ.	-	-	-	143
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	76	88
Αγορές από συνδεδεμένα μέρη	5.296	2.808	4.817	2.570
Κόστος πωληθέντων	551	314	228	235
Έξοδα διοίκησης	922	1.993	792	1.835
Χρηματοοικονομικά έξοδα	3.823	500	3.796	500
γ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.409	1.628	1.230	1.607

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-19		31-Δεκ-18	
	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18	31-Δεκ-19	31-Δεκ-18
α) Απαιτήσεις	17.766	21.869	80.462	137.310
Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	68.336	119.122
Πελάτες	-	-	4.645	16.665
Λοιπές απαιτήσεις	-	-	28.838	28.120
Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	6.850	57.996
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	-	-	28.002	16.342
Απαιτήσεις από συγγενείς	6.157	2.247	4.467	550
Πελάτες	4.383	496	4.355	460
Λοιπές απαιτήσεις	1.774	1.751	112	90
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	-	-	-	-
Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	11.609	19.622	7.660	17.639
Πελάτες	8.403	18.669	4.564	16.803
Λοιπές απαιτήσεις	3.152	945	3.042	827
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	54	8	54	8
β) Υποχρεώσεις	147.137	39.823	173.456	69.512
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	28.436	32.129
Προμηθευτές	-	-	4.447	5.339
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	22.111	23.575
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	-	-	1.878	3.215
Υποχρεώσεις προς συγγενείς	249	-	249	-
Προμηθευτές	-	-	-	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Λοιπές υποχρεώσεις	249	-	249	-
Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	146.888	39.823	144.770	37.383
Προμηθευτές	3.688	2.507	3.496	2.401
Λοιπές υποχρεώσεις	19.275	2.207	18.871	858
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	59.364	35.110	58.255	34.124
Δάνεια μακροπρόθεσμα	64.561	-	64.148	-

31 Λοιπές σημειώσεις

1. Στα πάγια στοιχεία δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.
2. Το απασχολούμενο προσωπικό της Εταιρείας την 31.12.2019 ανέρχεται σε 2.865 άτομα και του Ομίλου (πλην Κοινοπραξιών) σε 3.664 άτομα και την 31.12.2018 ανερχόταν σε 2.783 και 3.723 αντίστοιχα.
3. Οι συνολικές αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών των εταιρειών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2019 ανέρχονται σε ευρώ 467 χιλ. (2018: ευρώ 548 χιλ.), σε ποσό ευρώ 185 χιλ. (2018: ευρώ 195 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 65 χιλ. (2018: ευρώ 132 χιλ) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2019, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 356 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 170 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 61 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2019, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό ευρώ 334 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό ευρώ 157 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό ευρώ 49 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

32 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Το 1ο εξάμηνο του 2020 επηρεάζεται από την εξάπλωση της πανδημίας του Covid-19 και των περιοριστικών μέτρων (lock-down) που επιβλήθηκαν από τις επιμέρους κυβερνήσεις. Πρωταρχικό μέλημα του Ομίλου είναι η προστασία της υγείας των εργαζομένων και ο περιορισμός της εξάπλωσης του ιού, καθώς και η ελαχιστοποίηση της αναπόφευκτης επίδρασης στην οικονομική απόδοση του Ομίλου. Το μέγεθος των επιπτώσεων θα καθοριστεί κυρίως από τη διάρκεια και την έκταση της πανδημίας και τα αντίστοιχα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη για να περιορίσουν την εξάπλωσή της, καθώς και από τις πρωτοβουλίες των κυβερνήσεων για την ενίσχυση της οικονομίας.

Στον Κατασκευαστικό τομέα υπήρξαν καθυστερήσεις στην εκτέλεση υφιστάμενων έργων ενώ αναμένεται να επηρεαστεί αρνητικά και το χρονοδιάγραμμα συμβασιοποίησης νέων έργων για την αναπλήρωση του ανεκτελέστου. Παράλληλα, υπήρχαν καθυστερήσεις στην είσπραξη ή στον τελικό διακανονισμό διεκδικήσεων (claims) τα οποία αξιούνται με βάση τους συμβατικούς όρους και την εκάστοτε νομοθεσία ενώ υπήρχαν περιπτώσεις όπου επηρεάστηκε αρνητικά και η χρονική έκδοση και τακτοποίηση των πιστοποιήσεων για εκτελεσμένες εργασίες. Σημειώνεται ότι η καθυστέρηση στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντική επίπτωση στα προϋπολογισμένα αποτελέσματα, ενώ τα υπόλοιπα από τιμολογημένες απαιτήσεις των ήδη εκτελεσμένων εργασιών δεν αναμένεται να επηρεαστούν ή να καθυστερήσουν σημαντικά, ειδικότερα για δημόσια έργα στα οποία η τιμολόγηση εργασιών προϋποθέτει εγκεκριμένα κονδύλια προς πληρωμή.

Ειδικά για την Ελλάδα, η βούληση της Κυβέρνησης να προχωρήσει άμεσα σε αύξηση των Δημοσίων Επενδύσεων, ανταποκρινόμενη σε πραγματικές ανάγκες που θα τονώσουν παράλληλα και την οικονομία, αναμένεται να δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για τον Κατασκευαστικό τομέα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Επίσης, στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του κλάδου της Κατασκευής το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει πωλήσεις μη λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού, καινούργιο κεντρικό τμήμα προμηθειών, μείωση του μισθολογικού κόστους, εθελουσία έξοδο εργαζομένων με κίνητρα κλ.π. η Διοίκηση του Ομίλου, στις 10 Ιουλίου 2020, ανακοίνωσε στους εργαζόμενους της ΑΚΤΩP (καθώς και των θυγατρικών ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ και ΑΚΤΩP FM) την εφαρμογή των κάτωθι:

○ *Οριζόντια μείωση αποδοχών*

Από 1ης Σεπτεμβρίου 2020 οριζόντια μείωση αποδοχών, 4% για ετήσιες μεικτές αποδοχές €12.000-€20.000, 8% για €20.000-€50.000 και 15% για όσους λαμβάνουν πάνω από €50.000.

○ *Εθελούσια αποχώρηση*

Δικαίωμα συμμετοχής έχουν εργαζόμενοι άνω των 40 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης που διαθέτουν τουλάχιστον 3 χρόνια προϋπηρεσία στην εταιρεία, αποζημίωση προσαυξημένη κατά 40% (40-50 ετών) και 50% (άνω των 50 ετών και μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης)

○ *«Sabbatical»*

Στους εργαζομένους 55 ετών - μέχρι κατοχύρωση συνταξιοδότησης διατίθεται και η επιλογή, όπου θα λάβουν τμηματικά εντός 3 ετών αποζημίωση προσαυξημένη κατά 50%, ενώ η εταιρεία θα πληρώνει για 3 χρόνια και τις ασφαλιστικές εισφορές τους, προκειμένου να μη διαταραχθεί το πλάνο συνταξιοδότησής τους

○ *Πρόγραμμα συνταξιοδότησης*

Δυνατότητα άμεσης αποχώρησης με καταβολή της νόμιμης αποζημίωσης συνταξιοδότησης προσαυξημένης κατά 20%

Οι παραπάνω μειώσεις θα αποκατασταθούν σταδιακά κατά 50% μέχρι την 31.12.2022.

Η ενέργεια αυτή είναι μια από τις προϋποθέσεις για την ομαλή αποκατάσταση της ρευστότητας μέσα στους επόμενους μήνες, που θα εξασφαλίσει τις προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης του Κλάδου.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

33 Συμμετοχές Ομίλου
33.α Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Πλήρους Ενοποίησης είναι οι εξής:

Α/Α	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΡΑ	% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2019			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018			ΧΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ* & ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
			ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	
1	ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2014-2017*, 2018,2019
2	ΑΚΤΩΡ-ΤΟΜΗ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2014-2019
3	ΔΗ-ΛΙΘΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ					100,00%	100,00%	2015-2019
4	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100%		100,00%	100%		100,00%	2014-2017*,2018,2019
5	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΦΥΤΩΡΙΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		50,00%	50,00%		50,00%	50,00%	2014-2015*,2016-2018,2019
6	ΕΛΙΑΝΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2014-2019
7	ΗΛΙΟΣΑΡ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2014-2019
8	NEMO ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2006-2019
9	ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ ΔΕΠΑ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2014-2019
10	ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2013-2017*, 2018,2019
11	AECO HOLDING LTD	ΚΥΠΡΟΣ				100,00%		100,00%	2008-2019
12	AKTOR BULGARIA SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2009-2019
13	AKTOR & AL ABJAR CONTRACTING FOR TRADING AND CONTRACTING	ΚΑΤΑΡ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
14	AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2000-2019
15	AKTOR CONTRACTORS LTD	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2009-2019
16	AKTOR D.O.O. BEOGRAD	ΣΕΡΒΙΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	-
17	AKTOR D.O.O SARAJEVO	ΒΟΣΝΙΑ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	-
18	AKTOR KUWAIT WLL	ΚΟΥΒΕΪΤ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2008-2019
19	AKTOR QATAR WLL	ΚΑΤΑΡ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2011-2019
20	AKTOR TECHNICAL CONSTRUCTION LLC	ΗΑΕ	70,00%		70,00%	70,00%		70,00%	-
21	AKVAVIT DOOEL	ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

22	AL AHMADIAH AKTOR LLC	ΗΑΕ	100,00%		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	-
23	BIOSAR AMERICA INC	ΗΠΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
24	BIOSAR AMERICA LLC	ΗΠΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
25	BIOSAR ARGENTINA SA	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
26	BIOSAR AUSTRALIA PTY	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
27	BIOSAR BRASIL - ENERGIA RENOVAVEL LTDA	ΒΡΑΖΙΛΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
28	BIOSAR CHILE SpA	ΧΙΛΗ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
29	BIOSAR DOMINICANA SAS	ΔΟΜΗΝΙΚΑΝΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
30	BIOSAR ENERGY (UK) LTD	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
31	BIOSAR HOLDINGS LTD	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2011-2019
32	BIOSAR PANAMA Inc	ΠΑΝΑΜΑΣ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	-
33	BURG MACHINERY	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2008-2019
34	CAISSON AE	ΕΛΛΑΔΑ	46,00%	45,84%	91,84%	46,00%	45,84%	91,84%	2013-2015*,2016-2018,2019
35	COPRI - AKTOR	ΑΛΒΑΝΙΑ	100,00%		100,00%	100,00%		100,00%	2014-2019
36	DUBAI FUJAIRAH FREEWAY JV	ΗΑΕ	40,00%	60,00%	100,00%	40,00%	60,00%	100,00%	-
37	GENERAL GULF SPC	ΜΠΑΧΡΕΪΝ					100,00%	100,00%	2006-2019
38	INSCUT BUCURESTI SA	ΡΟΥΜΑΝΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	1997-2019
39	IOANNA PROPERTIES SRL	ΡΟΥΜΑΝΙΑ		100,00%	100,00%		100,00%	100,00%	2005-2019
40	JEBEL ALI SEWAGE TREATMENT PLANT JV	ΗΑΕ	40,00%	60,00%	100,00%	40,00%	60,00%	100,00%	-
41	MILLENNIUM CONSTRUCTION EQUIPMENT & TRADING	ΗΑΕ					100,00%	100,00%	-
42	AKTOR FM INTERNATIONAL LTD	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%				-
43	AKTOR SERVICES LTD	ΚΥΠΡΟΣ		100,00%	100,00%				-
44	AKTOR FM & SERVICES WLL	ΚΑΤΑΡ		49,00%	49,00%				-

* Με αστερίσκο (*) σημειώνονται οι χρήσεις για τις οποίες έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης οι εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία

Εταιρείες που συστάθηκαν

- AKTOR FM INTERNATIONAL LTD, με έδρα στην Κύπρο. Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική ΑΚΤΩΡ FM ΑΕ η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας.
- AKTOR SERVICES LTD, με έδρα στην Κύπρο. Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD η οποία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας.
- AKTOR FM & SERVICES WLL, με έδρα στο Κατάρ. Η εταιρεία ιδρύθηκε από τη θυγατρική ΑΚΤΩΡ FM η οποία κατέχει το 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εν λόγω εταιρείας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018, δεν ενσωματώθηκαν οι κάτωθι εταιρείες :

- MILLENNIUM CONSTRUCTION EQUIPMENT & TRADING, διότι απορροφήθηκε από την μητρική της AL AHMADIAH AKTOR LLC.
- AECO HOLDING LTD, διότι διαλύθηκε χωρίς εκκαθάριση λόγω σχεδίου αναδιοργάνωσης και συγχώνευσης με την θυγατρική εταιρεία AKTOR CONSTRUCTION INTERNATIONAL LTD.
- ΔΗ-ΛΙΘΟΣ ΑΕ, διότι απορροφήθηκε από τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΑΕ.
- GENERAL GULF SPC, διότι λύθηκε.

33.β Οι εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης είναι οι εξής:

			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2019			% ΜΗΤΡΙΚΗΣ 2018		
A/A	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΡΑ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ	ΑΜΕΣΟ	ΕΜΜΕΣΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ
1	ΒΕΠΕ ΚΕΡΑΤΕΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ		35,00%	35,00%		35,00%	35,00%
2	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΟΔΡΟΜΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ		46,61%	46,61%		46,61%	46,61%
3	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	-		-	40,00%		40,00%
4	ΣΤΡΑΚΤΩΡ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%		50,00%	50,00%		50,00%
5	ΧΕΛΙΔΟΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%		50,00%	50,00%		50,00%
6	AKTOR ASPHALTIC LTD	ΚΥΠΡΟΣ		50,00%	50,00%		50,00%	50,00%
7	ELLAKTOR VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ		25,00%	25,00%		25,00%	25,00%
8	LEVASHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ		25,00%	25,00%		25,00%	25,00%

Εταιρείες που δεν ενοποιούνται πλέον

- ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΕ , διότι λύθηκε

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

33.γ Οι κοινές επιχειρήσεις, των οποίων ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του, εμφανίζονται στον παρακάτω αναλυτικό πίνακα.

A/A	ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΛΠΑ	% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 31.12.2019	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
1	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2014-2019
2	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - IMPREGILO SPA	ΕΛΛΑΔΑ	99,90	2014-2019
3	"Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ-ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2019
4	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
5	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2014-2019
6	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,82	2014-2019
7	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - Χ.Ι. ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,50	2014-2019
8	Κ/ΞΙΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ε.Λ.Ε.Σ.Σ. & Δ.Π.Α.Υ.	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2014-2019
9	Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ-ΑΚΤΩΡ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΠΟΣΕΛΕΜΗ) 1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2014-2019
10	Κ/ΞΙΑ SIEMENS AG - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
11	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ 1	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
12	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-SIEMENS ΑΕ-VINCI CONSTRUCTIONS GRANDS PROJETS	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
13	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΕΓΕΚ-J & P ΑΒΑΞ-SELI	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
14	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
15	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ-J&P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	11,11	2014-2019
16	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-JP ΑΝΑΧ ΑΕ-ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ-ΑΤΤΙΚΑΤ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	59,27	2014-2019
17	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
18	Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
19	Κ/ΞΙΑ (CARS) ΛΑΡΙΣΑΣ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΡΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	81,70	2014-2019
20	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ Η/Μ)	ΕΛΛΑΔΑ	62,00	2014-2019
21	Κ/ΞΙΑ ΤΕΡΝΑ-ΑΚΤΩΡ-J&P-ΑΒΑΞ (ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣ. Β'ΦΑΣΗ ΟΙΚΟΔ.)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
22	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΛΤΕ ΑΤΕ - ΕΜΠΕΔΟΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2014-2019
23	Κ/ΞΙΑ ΑΕΓΕΚ - ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΚΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2014-2019
24	Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	71,00	2014-2019
25	Κ/ΞΙΑ "Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΔΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ - ΘΕΜΕΛΙΟΔΟΜΗ ΑΕ" - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΕΤΕΘ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2014-2019
26	JV AKTOR COPRI	ΚΟΥΒΕΪΤ	50,00	-
27	JV QATAR	ΚΑΤΑΡ	40,00	-
28	JV AKTOR SA - AKTOR BULGARIA SA 1	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	-
29	CONSORTIUM BIOSAR ENERGY - AKTOR 1	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00	-

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

30	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	40,00	-
31	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Μ.ΣΑΒΒΙΔΗΣ & ΥΙΟΙ ΛΕΜΕΣΟΣ LTD	ΚΥΠΡΟΣ	80,00	2014-2019
32	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	59,61	2014-2019
33	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ- ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΑΝΔΡ. (2005)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2014-2019
34	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
35	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ 1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2014-2019
36	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ 1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2014-2019
37	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
38	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟ ΑΕ- ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2014-2019
39	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ (ΔΙΜΕΝΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
40	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	78,25	2014-2019
41	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-P&C DEVELOPMENT	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
42	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ARCHIRODON-BOSKALIS (ΘΕΡΜΑΪΚΗ ΟΔΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
43	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
44	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ-J & Ρ ΑΒΑΞ	ΕΛΛΑΔΑ	71,67	2014-2019
45	Κ/ΕΙΑ HOCHTIEF-ΑΚΤΩΡ-J&P-VINCI-ΑΕΓΕΚ-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	19,30	2014-2019
46	Κ/ΕΙΑ VINCI-J&P ΑΒΑΞ-ΑΚΤΩΡ-HOCHTIEF-ΑΘΗΝΑ	ΕΛΛΑΔΑ	17,00	2014-2019
47	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΠΑΝΤΡΑΚ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2014-2019
48	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ - J&P	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2019
49	Κ/ΕΙΑ ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2014-2019
50	Κ/ΕΙΑ ΤΕΡΝΑ - ΑΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
51	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - HOCHTIEF	ΕΛΛΑΔΑ	33,00	2014-2019
52	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - POLYECO	ΕΛΛΑΔΑ	52,00	2014-2019
53	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΜΟΧΛΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
54	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΟΚΤΑΝΑ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
55	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΤΟΞΟΤΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
56	Κ/ΕΙΑ Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ - ΗΛΕΚΤΩΡ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	54,78	2014-2019
57	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ-ΓΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	48,00	2014-2019
58	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2019
59	Κ/ΕΙΑ ΑΤΟΜΟΝ ΑΕ - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
60	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΕΛΤΕΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
61	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΤΕΜ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΕΤΕΘ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2014-2019
62	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-Ι.ΠΑΠΑΝΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ-DEGREMONT SA-DEGREMONT SPA	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
63	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ (NGA)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

64	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΜΕΞΗΣ Λ. - ΤΑΤΣΗΣ Κ. Ο.Ε.(Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΤΟΠΟΔΟΜΗ ΟΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
65	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ - ΑΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗΣ ΕΡΓΑ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2014-2019
66	Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J&P (ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	60,00	2014-2019
67	Κ/Ε J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
68	Κ/ΕΙΑ "Κ/ΕΙΑ ΜΥΒΑ ΑΕ - ΛΑΓΗΣ ΑΕ"-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	15,00	2014-2019
69	JV ΑΚΤΩΡ ΑΡΒΙΟΓΑΖ	ΤΟΥΡΚΙΑ	51,00	-
70	Κ/Ε ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝ.ΣΥΣΤ.ΜΤΦ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
71	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (Α/Κ ΣΤΥΛΙΔΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
72	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ-ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ-ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΡΕΜΑΤΟΣ ΕΣΧΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
73	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ - ΤΕΡΝΑ (ΝΕΟΣ ΛΙΜΕΝΑΣ ΠΑΤΡΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
74	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ ΙΜΕΚ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2019
75	Κ/ΕΙΑ ΤΡΙΚΑΤ Α.Ε.Κ.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
76	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ- J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,78	2014-2019
77	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
78	Κ/ΕΙΑΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (ΒΙΟΛ ΧΑΝΙΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	61,78	2014-2019
79	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - P C DEVELOPMENT S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
80	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - J&P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	42,50	2014-2019
81	Κ/ΕΙΑ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	25,00	2014-2019
82	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΚΑΡΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	94,63	2014-2019
83	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ALSTOM TRANSPORT SA	ΕΛΛΑΔΑ	65,00	2014-2019
84	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
85	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	66,09	2014-2019
86	ΚΕ ΤΡΙΕΔΡΟΝ ΑΤΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
87	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΙΝΤΡΑΚΑΤ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
88	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ - ΠΟΡΤΟ ΚΑΡΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2019
89	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2014-2019
90	ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	24,44	2014-2019
91	ALYSJ JV-GOLD LINE UNDERGROUND-ΔΟΧΑ	ΚΑΤΑΡ	32,00	-
92	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΣΕΡΡΕΣ-ΠΡΟΜΑΧΩΝΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
93	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΟ ΥΨΗΛΗΣ ΠΙΕΣΗΣ Φ.Α. ΜΑΝΔΡΑ ΕΛΠΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
94	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ(ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΕΠΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
95	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ-ΑΘΗΝΑ ΑΕ (ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΛ ΨΥΤΑΛΛΕΙΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	70,00	2014-2019
96	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΜΑΝΔΡΑ-ΨΑΘΑΔΕΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

97	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.(ΑΚΤΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
98	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 2)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
99	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΚΙΑΤΟ-ΡΟΔΟΔΑΦΝΗ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
100	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. (ΑΡΔΑΝΙΟ-ΜΑΝΔΡΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
101	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟ Α.Ε.-ΕΡΓΟΔΟΜΗ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΧΑΜΕΖΙ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
102	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Τ.Ε. (ΔΡΥΜΟΣ 1)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
103	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (Κ/ΕΙΑ ΚΑΤΟΥΝΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
104	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΑΣΩΠΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
105	Κ/ΕΙΑ ΙΟΝΙΟΣ Α.Ε.-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΦΡΑΓΜΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00	2014-2019
106	Κ/ΕΙΑ J&P ΑΒΑΞ ΑΕ-ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ (ΔΙΚΤΥΑ ΛΕΥΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
107	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - J&P ΑΒΑΞ ΑΕ (ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΥΣΤ.ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ)	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2014-2019
108	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. -ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΡΙΣΤ.Δ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2014-2019
109	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΤΕ-ALSTOM TRANSPORT SA (Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΣΕ)	ΕΛΛΑΔΑ	75,00	2014-2019
110	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΕΡΝΑ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2019
111	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2015-2019
112	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - ΤΕΡΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2015-2019
113	JV SPIECAPAG - ΑΚΤΟΡ (Trans Adriatic Pipeline Project)	ΕΛΛΑΔΑ	40,00	2016-2019
114	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. (ΚΟΠΗ ΔΕΝΤΡΩΝ-ΤΜΗΜΑ 1 ΑΓΩΓΟΥ ΤΑΡ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2016-2019
115	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2017-2019
116	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΒΙΟΛΙΑΠ Α.Τ.Ε.Β.Ε. - ΝΑΤΟΥΡΑ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	33,33	2016-2019
117	JV CONSORCIO PTAR SALITRE	ΚΟΛΟΜΒΙΑ	40,00	-
118	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.1	ΕΛΛΑΔΑ	80,00	2017-2019
119	ΑΚΤΟΡ COMO INTERCITIES FACILITY MANAGEMENT	ΚΑΤΑΡ	50,00	-
120	VECTOR ΕΠΕ	ΑΛΒΑΝΙΑ	50,00	-
121	JV A3 ΑΚΤΟΡ - ECT	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	51,00	-
122	JV SEBES-TURDA 1	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	100,00	-
123	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΚΤΟΡ CONTRACTORS LTD 1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2018-2019
124	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. 1	ΕΛΛΑΔΑ	100,00	2018-2019
125	Κ/ΕΙΑ J & P ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2018-2019
126	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΗ Α.Τ.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	66,67	2018-2019
127	JV A3 ΑΚΤΟΡ - ECT ΡΟΥΜΑΝΙΑ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	51,00	2019
128	ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	51,00	2019
129	ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - Μ.Μ.ΤΣΟΝΤΟΣ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	50,00	2019

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

¹Κοινές επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος κατέχει ποσοστό 100% μέσω των θυγατρικών του.

Σε σχέση με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2018, δεν ενσωματώθηκαν οι παρακάτω κοινές επιχειρήσεις διότι μέσα στη χρήση 2019 έγινε λύση τους μέσω των αρμοδίων ΔΟΥ:

- Κ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ – POLYECO
- Κ/ΞΙΑ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ
- Κ/ΞΙΑ ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓ.ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘ.- Β' ΦΑΣΗ-Η/Μ-ΕΞΟΠ
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΟΛΟΚΛ.ΜΕΓ.ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘ.- Β' ΦΑΣΗ-ΟΙΚΟΔΟΜ.
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε. - ΠΑΝΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. - ΑΒΑΞ Α.Ε.
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΚΤΩΡ Α.Ε. - ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.
- ΚΟΙΝ/ΞΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ - "Κ/Ξ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΑΕ - POLYECO ΑΕ"
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΑΒΑΞ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΡΙΕΔΡΟΝ Α.Τ.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Τ.Ε.
- "ΚΞ ΜΥΒΑ ΑΕ - ΑΑΓΗΣ ΑΕ" - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ - ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ
- ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΟΜΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. - ΤΟΠΙΟΔΟΜΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.
- Κ/Ξ ΒΙΟΛΙΑΠ ΑΕ-Δ.ΜΑΣΤΟΡΗΣ-Α.ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ-Μ.ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΣ & ΣΙΑ ΕΕ-ΤΟΜΗ ΑΕ

Κηφισιά, 30 Οκτωβρίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΑΝΤΣΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΞΑΡΧΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
ΝΙΑΝΙΑΚΟΥΔΗΣ

ΑΔΤ Ξ 434814

ΑΙ 516783

ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ Ο.Ε.Ε. 0027774
Α' ΤΑΞΗΣ